

Profesor
JACEK NAMIEŚNIK
1949–2019

Rektor
Politechniki Gdańskiej
2016–2019

www.pg.edu.pl/pismo

„Pismo PG” powstało w kwietniu 1993 roku i wydawane jest za zgodą Rektora na zasadzie pracy społecznej Zespołu Redakcyjnego. Autorzy publikacji nie otrzymują honorariów oraz akceptują jednocześnie ukazanie się artykułów na łamach „Pisma PG” i w Internecie. Wszelkie prawa zastrzeżone

Adres kontaktowy

Politechnika Gdańska
Redakcja „Pisma PG”
Dział Promocji, pok. 405 w Gmachu Głównym
ul. G. Narutowicza 11/12, 80-233 Gdańsk
tel. (+48) 58 347 17 09
e-mail: pismopg@pg.edu.pl, www.pg.edu.pl

Zespół redakcyjny

Jerzy M. Sawicki (redaktor prowadzący),
Adam Barylski, Justyna Borkowska, Iwona Golecka,
Ewa Jurkiewicz-Sękwicz, Ewa Niziołkiewicz,
Jacek Rak, Jacek Rumiński, Tomasz Słowik

Skład i opracowanie graficzne

Ewa Niziołkiewicz

Fotografia na okładce

Krzysztof Krzempek

Korekta

Teresa Moroz-Kunicka

Współpraca

Jan Buczkowski

Druk

ZAPOL Sobczyk sp.j., Szczecin

ISSN 1429-4494

Zespół Redakcyjny nie odpowiada za treść ogłoszeń i nie zwraca materiałów niezamówionych. Zastrzegamy sobie prawo zmiany, skracania i adiustacji tekstów. Wyrażone opinie są sprawą autorów i nie odzwierciedlają stanowiska Zespołu Redakcyjnego lub Kierownictwa Uczelni.

Numer zamknięto 20 maja 2019 r.
Teksty do następnego wydania „Pisma PG”
przyjmujemy do 7 czerwca 2019 r.

WSPOMNIENIE O PROF. JACKU NAMIEŚNIKU, REKTORZE POLITECHNIKI GDAŃSKIEJ

Piotr Dominiak

s. 4

I w niebie działają uniwersytety Ostatnie pożegnanie Profesora Jacka Namieśnika

Jakub Wesecki

s. 5

Listy kondolencyjne i wpisy do ksiąg kon- dolencyjnych

s. 10

Dokonywania naukowe prof. dr. hab. inż. Jacka Namieśnika

Marek Biziuk

s. 21

(Nie)spełnione życie. Prof. Jacek Namieśnik (1949–2019)

Waldemar Wardencki

s. 24

Szkoła doktorska Profesora Jacka Namieśnika

Aleksandra Dubiella-Jackowska

s. 29

Wybitny naukowiec, odważny lider i nauczyciel, którego dane nam było poznać i pod którego skrzydłami mogliśmy się rozwijać

Maria Wichowska

s. 30

Wspomnienie

Zbigniew J. Canowiecki

s. 33

Kwadrans to wieczność

Rozmawia Ewa Lach

s. 36

Kondolencje zamieszczone na profilu Politechniki Gdańskiej w serwisie Facebook

s. 42

Układ okresowy pierwiastków w Audyto- rium Chemicznym Politechniki Gdańskiej

Wiesław Wojnowski

s. 43

Artykuł dedykowany Profesorowi Jackowi Namieśnikowi, w dowód uznania dla Jego dbałości o zabytki budynku Chemii, dla Jego wieloletnich starań o restaurację zabytkowego Audytorium Chemicznego.

Wieczór pamięci Rektora Politechniki Gdańskiej prof. Jacka Namieśnika

Tomasz Tołoczko

s. 47

Fot. Krzysztof Krzempek

Z inicjatywy studentów Politechniki Gdańskiej członkowie społeczności akademickiej przed Gmachem Głównym PG uczcili pamięć Profesora Jacka Namieśnika, Rektora Politechniki Gdańskiej. W symbolicznym zapaleniu zniczy uczestniczyli także prorektorzy uczelni, Piotr Müller, sekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, oraz prezydenci Gdańska i Sopotu.

14 kwietnia 2019 roku, godz. 20.00, wejście do Gmachu Głównego Politechniki Gdańskiej

Fot. Krzysztof Krzempek

Piotr Dominiak

Pełniący obowiązki
Rektora
Prorektor
ds. internacjonalizacji
i innowacji

Śmierć Profesora Jacka Namieśnika to wielka strata dla Politechniki Gdańskiej. Czuliśmy to od chwili, gdy dotarła do nas ta smutna informacja. Reagowaliśmy wówczas bardzo emocjonalnie. Teraz, po kilku tygodniach, emocji jest mniej, ale z tym większą mocą uświadamiamy sobie brak obok nas osoby, która napędzała wszystkich do działań. Nasz Rektor miał niesłychaną energię, którą zarażał innych. Był przywódcą, liderem. Liderem prawdziwym. Bo wiemy, że liderzy bywają różni. W kolarstwie (a Rektor przejeżdżał rocznie na rowerze kilka tysięcy kilometrów) bardzo często na sukces lidera pracuje wielu pomocników. Wyprowadzają go na pozycję najlepszą do ataku. On zaś ma tylko wykonać finalną część roboty. Profesor Jacek Namieśnik był inny. Cały czas jechał na czele peletonu. Ciągnął za sobą innych. Nie wyręczał się nimi. Trudno było się utrzymać za Jego kołem. Ale też było wstyd nie próbować za Nim nadążyć. Był liderem w nauce, a dla nas, prorektorów, był liderem w kierowaniu uczelnią.

Należał do grona moich najbliższych przyjaciół. Od dawna, od początku lat siedemdziesiątych poprzedniego wieku. Dziś pewnie mało kto uwierzy, że już właśnie wtedy rozmawialiśmy, jako młodzi doktorzy, o tym, że byłoby fajnie, gdyby Jacek został kiedyś rektorem, a ja Jego zastępcą. Nie zawsze mieliśmy wspólne wizje politechniki. Kiedyś nawet rywalizowaliśmy o rektorski fotel. To nie popsulo naszych prywatnych relacji. Dlatego, że obu nam zależało na rozwoju uczelni.

Ostatnie trzy lata dla całej naszej pięcioosobowej ekipy były czasem niesłychanie intensywnym. Jacek narzucał szybkie tempo. Na zewnątrz zawsze prezentowaliśmy się jako zwarty zespół, mający wspólne stanowisko. Ale rodziło się ono w drodze wielu dyskusji, konfrontacji koncepcji i opinii.

Jacek miał świadomość, że stawia przed politechniką bardzo ambitne cele. Nie interesowała Go stabilizacja, jakże częsta w każdej grupie pokusa dążenia do świętego spokoju, zachowania status quo. Wiedział, że nie wszyscy podzielają Jego podejście. Martwił się, że obawy przed zmianami mogą zahamować rozwój naszej uczelni. Teraz przychodzi nam zmierzyć się z tym, co nam po sobie pozostawił. Czy podotamy? My, Jego prorektorzy, dołożymy wszelkich starań. Czujemy się do tego zobowiązani. Mamy nadzieję, że wielu innych podziela nasze głębokie przekonanie, że z kierunku obranego przez Profesora Jacka Namieśnika zejść nam nie wolno. Dla dobra PG.

Fot. Krzysztof Krzempek

I w niebie działają uniwersytety

Ostatnie pożegnanie Profesora Jacka Namieśnika

Jakub Wesecki
Dział Promocji

Przedstawiciele świata nauki, polityki i biznesu, bliscy i przyjaciele Profesora Jacka Namieśnika oraz licznie przybyli członkowie społeczności akademickiej PG uczestniczyli w uroczystościach poświęconych pamięci nagle zmarłego Rektora Politechniki Gdańskiej.

Posiedzenie Senatu

17 kwietnia 2019 roku o godzinie 9.30 w Auli w Gmachu Głównym PG rozpoczęło się nadzwyczajne otwarte posiedzenie Senatu uczelni. Jego otwarcia dokonał prof. Piotr Dominiak, pełniący obowiązki rektora PG. Podziękował on wszystkim zebrany za wspieranie społeczności akademickiej w tych ciężkich chwilach.

– *Chcemy dziś wspólnie choć na chwilę zatrzymać się i przywołać w naszej pamięci postać Profesora Jacka Namieśnika, wybitnego na-*

ukowca, nauczyciela, naszego kolegi i wymagającego szefa – powiedział prof. Piotr Dominiak.

Zgromadzeni uczcili pamięć zmarłego Rektora minutą ciszy. Następnie głos zabrały osoby, które wygłosiły wspomnienia o Profesorze Jacku Namieśniku. Piotr Müller, podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego, złożył wyrazy współczucia w imieniu kierownictwa resortu, dziękując Rektorowi za jego zasługi dla powstawania nowej ustawy Prawo o szkolnictwie wyższym. Prof. Janusz Rachoń, rektor PG w latach 2002–2008, wspominał swo-

Piotr Müller, podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Uroczyste posiedzenie Senatu na Politechnice Gdańskiej, 17 kwietnia 2019 r.

Przychodzi mi na myśl ostatnia rozmowa z Panem Rektorem. Dwa tygodnie temu, w Sali Senatu, tutaj na Politechnice Gdańskiej, gdy się widzieliśmy. Oglądaliśmy portrety rektorów, obrazy, które wiszą na Sali. Pytałem, jaki jest zwyczaj malowania tych obrazów, bo te pierwsze są takie same, a następne są w inny sposób malowane. I powiedział, że na koniec kadencji wybiera się malarza, albo z uczelni, wydziału, albo z Akademii Sztuk Pięknych. I wtedy powiedział: muszę się zacząć zastanawiać nad tym, bo za rok kończę kadencję. Wy wybieracie osobę, która namaluje ten portret, natomiast obraz, który zostawił Rektor Namieśnik w naszych sercach, naszych umysłach, będzie zawsze najpiękniejszy i prawdziwy.

Prof. Janusz Rachoń, rektor Politechniki Gdańskiej w latach 2002–2008. Uroczyste posiedzenie Senatu na Politechnice Gdańskiej, 17 kwietnia 2019 r.

Śmierć jest przecinkiem w zdaniu Twego losu, napisał niemal pół wieku temu Rafał Wojaczek, poeta i prozaik. Czyżby to Ciebie, Jacku, miał na myśli? W 1990 roku obaj zostaliśmy wybrani na prodziekanów Wydziału Chemicznego Politechniki Gdańskiej. Rozpoczęliśmy daleko idącą, pionierską modernizację naszego wydziału. Wprowadziliśmy nowy system organizacyjny i finansowy. Zlikwidowaliśmy konsumpcję zbiorową i wprowadziliśmy zasadę rozliczania kosztów tam, gdzie one powstają. Przeprowadziliśmy reformę studiów, a Ty zorganizowałeś nowe ich kierunki. Okazało się, że nasz nowy system jest wzorem do naśladowania dla całej Polski. Odszedłeś od nas tak nagle, pozostawiając wolne miejsce, którego nie da się zapełnić. Nie tak miało być. Mogliśmy dokonać wspólnie niejednego dzieła. I wierzę, że dokonamy, Ty tam na górze, my tu na dole. Przecież pewnie i w niebie działają uniwersytety.

Prof. Marcin Gruchała, rektor Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Uroczyste posiedzenie Senatu na Politechnice Gdańskiej, 17 kwietnia 2019 r.

Profesor Namieśnik wiedział, że nauka nie jest lokalna. Widział, że nauka to jest dobro uniwersalne. Wychodzi poza Politechnikę Gdańską, wychodzi poza uczelnie Pomorza i tylko wtedy, kiedy będziemy wszyscy ze sobą współpracować dla dobra prawdy, poznania, nauki, będziemy liczyć się na świecie. I to była idea Profesora Namieśnika. Życiwiła otwartość dla wszystkich.

ją wieloletnią znajomość z Profesorem Jackiem Namieśnikiem i jego wkład w modernizację Wydziału Chemicznego Politechniki Gdańskiej, wyrażając nadzieję, że i w niebie działają uniwersytety. Prof. Marcin Gruchała, rektor Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, przekazał kondolencje w imieniu swoim i prof. Jerzego Gwizdały, rektora Uniwersytetu Gdańskiego i przewodniczącego Rady Rektorów Województwa Pomorskiego. Jakub Brzoska, przewodniczący Samorządu Studentów PG, wspominał Rektora jako wybitnego wykładowcę i przyjaciela studentów, a prof. Ewa Bulska z Wydziału Chemii Uniwersytetu Warszawskiego, przekazując kondolencje od kierownictwa swojej uczelni, podkreśliła, że Rektor był nietuzinkową postacią i inspiratorem wielu projektów.

Msza żałobna

Nabożeństwo w intencji Profesora Jacka Namieśnika odprawione zostało w bazylice archikatedralnej Trójcy Świętej w Gdańsku-Oliwie. Na początku uroczystości Andrzej Dera, sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP, odczytał list Andrzeja Dudy, Prezydenta Rzeczypospolitej Polskiej.

„Śmierć wybitnego uczonego jest zawsze wielką stratą dla jego bliskich i świata nauki. Świętej pamięci Profesor Jacek Namieśnik zawsze oddany był sprawom publicznym i gotów służyć swoją wiedzą. Jestem głęboko przekonany, że pozostanie on w pamięci jako wzór doskonałego uczonego, dbającego o łączenie wartości teoretycznych prowadzonych prac z ich zastosowaniem w praktyce” – napisał prezydent.

Rachela Wysocka z Biura Wojewody Pomorskiego poinformowała zgromadzonych, że prezydent Andrzej Duda nadał Profesorowi Jackowi Namieśnikowi pośmiertnie Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski za wybitne zasługi dla rozwoju i popularyzacji polskiej nauki. Order na ręce Krystyny Namieśnik, małżonki Rektora, przekazał minister Andrzej Dera w towarzystwie Dariusza Drelicha, wojewody pomorskiego.

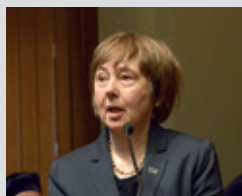
Mszy żałobnej przewodniczył abp Sławoj Leszek Głódź, metropolita gdański. Jak podkreślił, twórcze życie Pana Profesora niosło piękne przesłanie.

– Miał swoje poglądy, jasne i czytelne, i nigdy nie musiał ich odwoływać. Bez układów, koniunktury, systemów, był sobą i nie ulegał

Jakub Brzoska, przewodniczący Samorządu Studentów Politechniki Gdańskiej. Uroczyste posiedzenie Senatu na Politechnice Gdańskiej, 17 kwietnia 2019 r.

Nasz Rektor był człowiekiem nieustannie dążącym do perfekcji. Za każdym Jego słowem kryły się ogromna mądrość i doświadczenie. Pomimo licznych obowiązków Pana Rektora, drzwi do Jego gabinetu zawsze były dla mnie otwarte. I w tych właśnie murach spędził ponad połowę swojego życia. Dobro Politechniki Gdańskiej było Jego priorytetem, a sama Politechnika ogromną dumą. Dziś, z wielkim smutkiem i żalem, po raz ostatni wypowiem słowa w stronę Profesora doktora habilitowanego inżyniera Jacka Namieśnika: Magnificencjo Rektorze, dziękuję i obiecuję w imieniu studentów i absolwentów Politechniki Gdańskiej, że zrobimy wszystko, co w naszej mocy, aby był Pan dumny ze swoich wychowanków.

Prof. Ewa Bulska, Wydział Chemii Uniwersytetu Warszawskiego. Uroczyste posiedzenie Senatu na Politechnice Gdańskiej, 17 kwietnia 2019 r.

Proszę Państwa, Uniwersytet Warszawski, a szczególnie społeczność chemików Uniwersytetu Warszawskiego, żegna naszego kolegę, wybitnego naukowca, wybitnego chemika, nauczyciela, wspaniałego kolegę. Dziś razem przechodzimy ten trudny dzień. Jacku, żegnamy Cię w imieniu Uniwersytetu Warszawskiego i jego społeczności.

Fot. Krzysztof Krzempek

naciskom. Postępował po swojemu, na swoich warunkach, bo był człowiekiem z pasją, której był bezgranicznie oddany i wierny – mówił arcybiskup.

Mszy świętej, podczas której wystąpił Akademicki Chór Politechniki Gdańskiej, towarzyszyła asysta wojskowa.

Po nabożeństwie głos zabrała Aleksandra Dulkiewicz, prezydent Gdańska.

– Panie Profesorze, mówił Pan o Politechnice Gdańskiej, że to całe Pańskie życie. Na tę ostatnią drogę w imieniu gdańszczanek i gdańszczan pragnę powiedzieć Panu z szacunkiem: dziękuję. Chyba zbyt rzadko Wy, ludzie nauki, słyszycie

Fot. Krzysztof Krzempek

Abp Sławoj Leszek Głódź, Metropolita Gdański. Msza żałobna w katedrze oliwskiej, 17 kwietnia 2019 r.

Prawdziwy naukowiec, można powiedzieć, jak drzewo, jak pierń wyciosany. Wszystko w nim było poukładane. Dziś katedra oliwska żegna Go. Żegna zasłużonego dla nauki i dla uczelni.

Aleksandra Dulciewicz, Prezydent Miasta Gdańska. Msza żałobna w katedrze oliwskiej, 17 kwietnia 2019 r.

Gdańsk stracił wybitnego obywatela. Pan z ochrony przy szlabanie Politechniki Gdańskiej mówi: to był porządny człowiek, szanował ludzi. Piękna recenzja życia. Panie Rektorze, na tę ostatnią drogę, w imieniu gdańszczanek i gdańszczan, pragnę powiedzieć Panu z szacunkiem: dziękuję.

słowa wdzięczności. Niech zabrzmia, bo jesteście ważni i potrzebni – mówiła prezydent.

Prof. Bogusław Buszewski, prezes Polskiego Towarzystwa Chemicznego i wieloletni przyjaciel Profesora Jacka Namieśnika, zapewnił, że dzieło życia Rektora będzie trwać w jego uczniach i dorobku naukowym.

Pogrzeb Pana Profesora

Urna z prochami Rektora została złożona na gdańskim Cmentarzu Srebrzysko. W ostatniej podróży Profesorowi Jackowi Namieśnikowi towarzyszył kondukt żałobny złożony z członków jego rodziny, przedstawicieli Senatu Politechniki Gdańskiej, Wydziału Chemicznego PG, Samorządu Studentów PG oraz poczty sztandarowego Politechniki Gdańskiej, jak również delegacji innych uczelni, wojskowej asysty honorowej i orkiestry wojskowej.

Modlitwę odmówił abp Sławoj Leszek Głódź. Minister Piotr Müller odczytał list Jarosława Gowina, wicepremiera, ministra nauki i szkolnictwa wyższego.

„Profesor Jacek Namieśnik należał do grona tych przedstawicieli środowiska akademickiego, z którymi najczęściej konsultowałem założenia Ustawy 2.o. Niech dane mi będzie

powiedzieć więcej: był on dla mnie autorytetem” – napisał wicepremier.

Minister Piotr Müller dodał, że żegna najlepszego urzędującego rektora tej kadencji.

Prof. Piotr Dominiak wspomniął współpracę z Panem Profesorem w ramach kolegium rektorskiego oraz opowiedział o ich osobistej przyjaźni. Prof. Sławomir Milewski, dziekan Wydziału Chemicznego PG, pożegnał zmarłego, nazywając go mentorem i mistrzem wydziału. Prof. Piotr Konieczka z Katedry Chemii Analitycznej stwierdził, że to dzięki Rektorowi

katedra ta stała się naukową potęgą. Swojego męża i ojca wspomnieli także małżonka Rektora, Krystyna, i jego córki, Katarzyna i Justyna. Prochy Profesora Jacka Namieśnika złożono do grobu po salwie honorowej.

Profesor Jacek Namieśnik, Rektor Politechniki Gdańskiej, zmarł 14 kwietnia 2019 roku w swoim domu w Gdańsku. Miał 69 lat.

*Drogi Jacku,
czwartego czerwca mija 43. rocznica naszego małżeństwa. Niestety nie udało się nam dożyć razem okrągłej złotej rocznicy. Mimo że Politechnika była Twoją największą miłością, parę Twoich cech przekazałeś naszym córkom i wnukom. Ubolewam, że Robert nie będzie Cię pamiętał, bo ma dopiero niespełna 2 latka. Będziemy Cię pamiętać, a Ty miej nad nami pieczę z góry.*

Żona Krystyna

*Dziękujemy wszystkim za przybycie na pożegnanie naszego ukochanego męża i taty.
W naszych sercach czujemy ogromny smutek i tęsknotę, że naszego Jacka nie ma już z nami. Żal jest nam najbardziej tych wspólnych chwil, których razem już nie przeżyjemy. Ja, Kasia, nie mogę się pogodzić z tym, że mój syn Robert nie będzie pamiętał dziadzi, który tak za nim szalał. Mieliśmy właśnie zaplanowany wspólny czas na Święta i wakacje. Będziemy pamiętać Tatę takim, jakim był, gdy nosił nas na barana; gdy chodził z nami – dziećmi – karmić łabędzie; gdy przepłytywał z tabliczki mnożenia i robił dyktanda z ortografii; gdy w sklepie kazał wybierać kwaśne i twarde jabłka. Te i inne wspomnienia przekazemy Ewie i Robertowi.
Staramy się pocieszać myślą, że tata odszedł, akurat szykując się na rower, który był jego pasją; że odszedł w pełni sił witalnych i umysłowych, piastując stanowisko, do którego tak mocno dążył.
Wierzmy, że wie o wszystkich naszych uczuciach i słowach, których nie zdążyliśmy wypowiedzieć.
Tata kochał nas, Politechnikę Gdańską i Gdańsk.
Tato, będziemy o Tobie pamiętać, tęsknić za Tobą i opowiadać o Tobie naszym dzieciom.*

Córki Justyna i Katarzyna

Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej
ANDRZEJ DUDA

Warszawa, 17 kwietnia 2019 roku

Uczestnicy uroczystości pogrzebowych
śp. Profesora Jacka Namieśnika
w Gdańsku-Oliwie

Szanowni Państwo!

Z żalem przyjąłem wiadomość o odejściu śp. Profesora Jacka Namieśnika. Śmierć wybitnego uczonego jest zawsze wielką stratą i dla Jego bliskich, i dla świata nauki. Zaledwie trzy dni temu przerwała ona niespodziewanie misję rektora Politechniki Gdańskiej – uczelni, z którą Zmarły związany był przez ponad pół wieku.

Swoje talenty, umiejętności i siły poświęcił badaniom w dziedzinie chemii analitycznej i chemii środowiska. Owocem Jego pracy był imponujący dorobek naukowy, udokumentowany setkami publikacji książkowych i w najbardziej prestiżowych periodykach oraz patentami. Zajmował się szczególnie ważnymi współcześnie zagadnieniami dotyczącymi zanieczyszczeń powietrza, zdobywając niekwestionowany autorytet i powszechne uznanie zarówno w Polsce, jak w Europie.

Również jako nauczyciel akademicki położył olbrzymie zasługi, promując przeszło 60 doktorów i kształcąc adeptów chemii z ponad 30 roczników studenckich. Zawsze oddany sprawom publicznym i gotów służyć swoją bogatą wiedzą, chętnie współpracował z innymi uczelniami i środowiskami naukowymi, przyczyniając się do realizacji projektów badawczych i wdrożeń ważnych m.in. dla rozwoju medycyny i obronności Rzeczypospolitej.

Jestem głęboko przekonany, że śp. Profesor Jacek Namieśnik pozostanie na zawsze w pamięci potomnych jako wzór doskonałego uczonego, dbającego o łączenie wartości teoretycznej prowadzonych prac z ich zastosowaniem w praktyce.

Jego rodzinie, przyjaciołom i współpracownikom składam wyrazy głębokiego współczucia.

Z wyrazami szacunku

Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski na ręce Krystyny Namieśnik, małżonki Rektora, przekazał minister Andrzej Dera w towarzystwie Dariusza Drelich, wojewody pomorskiego

Fot. Krzysztof Krzempek

List odczytał w czasie mszy św. reprezentujący prezydenta podczas uroczystości minister Andrzej Dera, sekretarz stanu w Kancelarii Prezydenta RP

WICEPREZES RADY MINISTRÓW
MINISTER NAUKI
I SZKOLNICTWA WYŻSZEGO
Jarosław Gowin

Warszawa, 16.04.2019 r.

*Szanowna Rodzino Pana Rektora,
Droga Wspólnota Akademicka,
Szanowni Państwo,*

dramatycznie przedwczesną i nagłą śmierć Jego Magnificencji Rektora Politechniki Gdańskiej przyjąłem jako stratę osobistą. W minionych trzech latach prof. dr hab. inż. Jacek Namieśnik należał do grona tych spośród przedstawicieli środowiska akademickiego, z którymi najczęściej konsultowałem założenia i treść Konstytucji dla Nauki.

Niech mi wolno będzie powiedzieć więcej: Pan Rektor stał się dla mnie autorytetem.

Nie zapomnę kilku moich wizyt na Politechnice Gdańskiej i wielu naszych rozmów telefonicznych, gdy na bieżąco wymienialiśmy się uwagami dotyczącymi ustawy i rozporządzeń. Za każdym razem utwierdzałem się w przekonaniu, że mam szczęście prowadzić dialog nie tylko z wybitnym naukowcem, ale także z odważnym rektorem i reformatorem. A przede wszystkim ze wspaniałym człowiekiem.

I jeżeli dziś przychodzi nam zarówno z wielkim żalem, jak i szczerą wdzięcznością, żegnać Pana Rektora – powinniśmy w jego życiu i działaniu szukać inspiracji i wzorca.

Oto bowiem żegnamy badacza, który w dziedzinie chemii potrafił połączyć imponującą pracę badawczą i dydaktyczną. Opracowywał przełomowe patenty, a jednocześnie kształtował kolejne generacje współpracowników i następców. Zyskał niepodważalne uznanie w kraju i za granicą.

Żegnamy mądrego kreatora życia akademickiego i strażnika naukowej rzetelności – nie tylko w środowisku Politechniki Gdańskiej, której poświęcił ogromną część swego talentu i zaangażowania, ale także w licznych gremiach ogólnopolskich.

Żegnamy państwowca w najlepszym tego słowa sensie oraz patriotę oddanego sprawom Trójmiasta i Ojczyzny. Dlatego też wystąpiłem do Prezydenta RP z wnioskiem o pośmiertne uhonorowanie Pana Rektora Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski. Wobec takich zasług Ojczyzna nie może pozostać obojętna.

Żegnamy człowieka wielkiej klasy intelektualnej i moralnej. Człowieka głębokiej refleksji i śmiałych czynów. Człowieka darzącego innych autentycznym szacunkiem i otwartego na mądry dialog.

Panie Rektorze – za wszystko Panu dziękuję. Dziękuję w imieniu Rzeczypospolitej, w imieniu świata akademickiego. Dziękuję także w moim własnym imieniu.

Fot. Krzysztof Krzempek

List odczytał podczas pogrzebu Piotr Müller, podsekretarz stanu w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego

REKTOR
UNIWERSYTETU JAGIELLOŃSKIEGO
W KRAKOWIE

Kraków, 15 kwietnia 2019 roku

Szanowny Pan
Prof. dr hab. Piotr Dominiak, prof. zw. PG
Prorektor Politechniki Gdańskiej
ds. internacjonalizacji i innowacji

Szanowny Panie Rektorze,

ze smutkiem przyjąłem wiadomość o śmierci prof. dra hab. inż. Jacka Namieśnika, Rektora Politechniki Gdańskiej. Nauka polska utraciła w Jego osobie wybitnego uczonego, zasłużonego nauczyciela akademickiego, wychowawcę wielu studenckich pokoleń.

W imieniu własnym, Senatu oraz całej Społeczności Akademickiej Uniwersytetu Jagiellońskiego proszę o przyjęcie wyrazów żalu i współczucia.

Z wyrazami głębokiego szacunku

Prof. dr hab. med. Wojciech Nowak

UNIWERSYTET MARI CURIE-SKŁODOWSKIEJ W LUBLINIE
prof. dr hab. Stanisław Mieluchowski | REKTOR

Lublin, 15 kwietnia 2019 roku

Szanowny Pan
prof. dr hab. inż. Janusz Smulko
Prorektor ds. nauki
Politechniki Gdańskiej

Szanowny Panie Rektorze,

z wielkim smutkiem/przyjęliśmy w środowisku akademickim Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie wiadomość o śmierci Jego Magnificencji prof. dr. hab. Jacka Namieśnika Rektora Politechniki Gdańskiej.

Odszedł od nas nagle wspaniały naukowiec, doskonały specjalista w zakresie chemii analitycznej i chemii środowiska, przez wiele lat współpracujący z zespołami badawczymi Wydziału Chemii UMCS w Lublinie. Jego Magnificencji zapamiętamy jako osobę zyciową, pełną pasji, zaangażowaną w sprawy społeczności akademickiej i szczególnie oddaną pracy na rzecz rozwoju Politechniki Gdańskiej.

W imieniu własnym, Senatu oraz wszystkich pracowników i studentów Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie przesyłam wyrazy głębokiego współczucia, proszę o przekazanie naszych kondolencji rodzinie i najbliższym Pana Rektora oraz Jego współpracownikom i wychowankom, a także całemu środowisku akademickiemu Politechniki.

Z wyrazami współczucia

ul. M. Curie-Skłodowskiej 5, 20-031 Lublin, www.umcs.pl
telefon: +48 (81) 517 51 07, fax +48 (81) 517 36 69
e-mail: rektor@umcs.lublin.pl

NIP: 712-030-30-92
REGON: 00003353

GDAŃSKI UNIWERSYTET MEDYCZNY
WYDZIAŁ FARMACEUTYCZNY z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej

Al. Gen. J. Hallera 107
80-416 Gdańsk
tel. 58 340 12 83
fax: 58 340 12 87
e-mail: d.farm@poczta.umg.edu.pl

Gdańsk, 2019-04-16

Wielce Szanowni
Senatorowie, Dziekani, Członkowie Rad Wydziałów,
Pracownicy i Studenci
Politechniki Gdańskiej

Z ogromnym smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci J.M. Rektora Politechniki Gdańskiej prof. dr. hab. inż. Jacka Namieśnika, dr. h.c. Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego, wielkiego uczonego i osoby wielce zasłużonej dla naszego Wydziału.

Profesor Jacek Namieśnik wniósł wybitny i trwały wkład do rozwoju podstaw i zastosowań chemii analitycznej, w tym farmaceutycznej, biomedycznej i środowiskowej. Zbudował szkołę analityczną reprezentującą poziom badawczy i nowoczesne zaplecze najwyższej międzynarodowej klasy. Wyształcił niezliczone zastępy wspaniałych inżynierów chemików i wybitnych naukowców. Był tytanem działań na rzecz organizacji nowoczesnej nauki w macierzystej Uczelni i w Polsce. Swoją misję akademicką realizował z całkowitym oddaniem, żelazną konsekwencją i imponującą skutecznością.

Profesor Jacek Namieśnik podejmował najambitniejsze wyzwania naukowe i organizacyjne dla dobra nauki w poczuciu obowiązku, do którego słuszenie czuł się predestynowany. W nauce osiągnął najwyższe godności i pozycje. Przyjmował je bynajmniej nie dla zaspokojenia próżności, ale po to, aby skutecznie wypełniać swoje naukowe powołanie i realizować wartościowe wizje. W tym względzie wykazywał upór i asertywność mimo wrodzonej delikatności a nawet pewnej nieśmiałości osobistej.

Zapamiętamy Go na zawsze nie tylko jako wybitnego uczonego o historycznych zasługach dla polskiej nauki, ale też jako człowieka cieszącego się wielkim autorytetem, sympatią i uznaniem – sprawdzonego przyjaciela gdańskiej farmacji.

W imieniu Rady Wydziału Farmaceutycznego z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego oraz własnym składam wyrazy głębokiego współczucia rodzinie oraz całej społeczności akademickiej Politechniki Gdańskiej

Dziekan
Wydziału Farmaceutycznego
z Oddziałem Medycyny Laboratoryjnej GUMed

prof. dr hab. Michał Markuszewski

Rektor
Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu
Prof. UWM dr hab. Andrzej Leski

Poznań, 16 kwietnia 2019 roku

Senat i Społeczność Politechniki Gdańskiej,

wspólnota akademicka Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu, z głębokim żalem i poczuciem niepowetowanej straty przyjęła wiadomość o nagłej i niespodziewanej śmierci Pana Profesora Jacka Namieśnika, Rektora Politechniki Gdańskiej, doktora honoris causa Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego i Wojskowej Akademii Technicznej im. Jarosława Dąbrowskiego w Warszawie, Profesora honorowego Uniwersytetu w Bukareszcie odznaczonego Krzyżem Kawalerskim OOP i Krzyżem Oficerskim OOP, wyróżnionego wieloma nagrodami m.in. Nagrodą Naukowej Miasta Gdańsk im. Jana Heweliusza w kategorii nauk ścisłych, medalem Wiktora Kemsli za wybitne osiągnięcia w zakresie chemii analitycznej, medalem Józefa Śniadeckiego oraz Nagrodami Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego.

Zmarły Rektor, który z pełnym oddaniem, sercem i umysłem związany był ze swoją ukochaną Uczelnią – Politechniką Gdańską, pozostanie dla nas wzorem i osobielem najlepszych tradycji akademickich. Wielu straciło w Nim przyjaciela i nauczyciela. Trudno dziś uwierzyć, że ta obecność zmienia się we wspomnienie, jednak pamięć, jaką pozostawił, jest atakną z wieków najwyższej próby, jest pamięcią o Człowieku szlachetnym i niezwykłe pracowitym.

Łączymy się w bólu ze społecznością Politechniki Gdańskiej, z Rodziną, Najbliższym oraz Przyjaciółmi, których ta śmierć najbardziej dotknęła, składamy wyrazy szczerego współczucia.

Cześć Jego Pamięci!

Rektor i Senat
Uniwersytetu im. Adama Mickiewicza w Poznaniu

Łódź, dn. 15 IV 2019 r.

Szanowny Pan
Prof. dr hab. inż. Janusz T. Cielliński
Prorektor ds. organizacji
Politechniki Gdańskiej

Szanowny Panie Rektore,

Z wielkim żalem i smutkiem społeczność akademicka Uniwersytetu Łódzkiego przyjęła wiadomość o śmierci Rektora Politechniki Gdańskiej prof. dr hab. Jacka Namieśnika. Był wybitnym naukowcem-chemikiem, doświadczonym wychowawcą młodzieży akademickiej, zasłużonym organizatorem życia naukowego oraz kształcenia studentów i doktorantów.

W imieniu własnym oraz Senatu Uniwersytetu Łódzkiego, a także wszystkich pracowników, doktorantów i studentów UL składam rodzinie i całej społeczności akademickiej Politechniki Gdańskiej szczerze kondolencje.

Z wyrazami szacunku

A. Różalski

Prof. dr hab. Antoni Różalski
Rektor Uniwersytetu Łódzkiego

Społeczność
Politechniki Gdańskiej

Szanowni Państwo

Z ogromnym smutkiem i żalem przyjąłem informację o nagłej śmierci prof. dra hab. inż. Jacka NAMIEŚNIKA, Rektora Politechniki Gdańskiej.

Politechnika Gdańska była bardzo bliska Panu Profesorowi. Jako Rektor, całe życie związany naukowo z tą uczelnią, stawiał zawsze na pierwszym miejscu jej dobro i perspektywy rozwoju, zawsze także wykazywał troskę o pracowników i studentów.

Odejście, zwłaszcza tak niespodziewane, niedawnych współpracowników, wspólnych naukowców, serdecznych, bliskich nam Kolegów napawa smutkiem i poczuciem straty.

W imieniu społeczności Politechniki Krakowskiej i własnym - Senatowi, Pracownikom i Studentom Politechniki Gdańskiej oraz bliskim i przyjaciółom Profesora - składam wyrazy najgłębszego współczucia.

Z szacunkiem
JK

Kraków, kwiecień 2019 r.

REKTOR POLITECHNIKI CZĘSTOCHOWSKIEJ
RECTOR OF CZESTOCHOWA UNIVERSITY OF TECHNOLOGY

Częstochowa, 15.04.2019 r.

Senat Politechniki Gdańskiej

Wysocy Senacie Politechniki Gdańskiej

Z głębokim żalem i smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci Profesora Jacka Namieśnika – zasłużonego Rektora Politechniki Gdańskiej, aktywnego działacza wielu rad i komitetów naukowych polskich i międzynarodowych, wybitnego chemika, autorytetu z dziedziny chemii analitycznej i chemii środowiska.

Niespodziewane odejście JM Rektora Profesora Jacka Namieśnika jest dotkliwą i bolesną stratą dla całego środowiska naukowego. Zapamiętamy Profesora – kłótnego miłośnika zarządził gości na Politechnice Częstochowskiej podczas tegorocznych obiadów Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych – jako członka wielkiego serca i rozumu, niezwykłego twórcę i pracowitego dydaktyka, serdecznego przyjaciela środowisk akademickich, który swoją niepożytą energią i naukowymi kompetencjami budził powszechny szacunek i uznanie, a jego zasługi dla kształcenia młodej kadr i organizacji życia akademickiego w znaczący sposób przyczyniły się do rozwoju uczelni technicznych.

Pamięć o Profesorze Jacku Namieśniku pozostanie na zawsze wśród społeczności akademickiej Politechniki Częstochowskiej.

Z wyrazami szacunku

REKTOR
Prof. dr hab. inż. Michał Paszypł

Toruń, 17 kwietnia 2019 r.

Senat Politechniki Gdańskiej

Szanowni Państwo,

kierując do Państwa kondolencje dla całej społeczności Politechniki Gdańskiej oraz Rodziny zmarłego Profesora Jacka Namieśnika – rektora Politechniki Gdańskiej.

W Zmarłym utraciliśmy jednego z najbardziej aktywnych polskich chemików, wybitnego specjalistę w zakresie chemii analitycznej i chemii środowiska, autora licznych patentów oraz publikacji naukowych, badacza o niekwestionowanej pozycji w krajowym i międzynarodowym środowisku naukowym.

Odszedł Profesor, który oddając się bez reszty pracy naukowej i dydaktycznej zdobył szacunek wielu pokoleń swoich uczniów i środowiska akademickiego. Odszedł Człowiek o wielkiej wrażliwości, ogromnej wiedzy i pracowitości. Wzór i autorytet moralny dla współczesnych studentów.

W imieniu całej społeczności Uniwersytetu Mikołaja Kopernika w Toruniu składam Państwu najgłębsze wyrazy współczucia.

Rektor i Senat
Uniwersytetu Mikołaja Kopernika
w Toruniu

POLITECHNIKA LUBELSKA LUBLIN UNIVERSITY OF TECHNOLOGY
REKTOR RECTOR

25-018 Lublin, ul. Nadbystrzycka 58/3 tel. (+48) 81 538 41 00 fax (+48) 81 538 45 57 e-mail: politechnika@pollub.pl

Szanowny Pan
Prof. dr hab. inż. Janusz Cielieński
Proroktor ds. organizacji
Politechniki Gdańskiej

ze szczerym żalem przyjęliśmy wiadomość o śmierci
profesora dra hab. inż. Jacka Namieśnika,

Rektora Politechniki Gdańskiej oraz wiceprzewodniczącego Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych, który całe swoje zawodowe życie związany był z macierzystą Uczelnią jako kierownik Katedry Chemii Analitycznej, dziekan i prodziekan Wydziału Chemicznego, kierownik Studium Doktoranckiego na Wydziale Chemicznym, a także członek Senatu Politechniki Gdańskiej.

Odejście śp. Rektora prof. Jacka Namieśnika, cenionego nauczyciela akademickiego, wybitnego specjalisty z zakresu chemii analitycznej i chemii środowiska, niezwyklego organizatora życia akademickiego, oddanego swojej Uczelni, Osoby obdarzonej szczególnym szacunkiem w środowisku naukowym, stanowi dotkliwą stratę dla nas wszystkich.

Składamy kondolencje całej społeczności akademickiej Politechniki Gdańskiej, szczególnie pracownikom i studentom Wydziału Chemicznego oraz Rodzinie i Najbliższym Zmarłego.

Rektor i Senat Politechniki Lubelskiej

 UNIWERSYTET ŚLĄSKI W KATOWICACH
REKTOR

Katowice, 15 kwietnia 2019 r.

Senat oraz społeczność akademicka
Politechniki Gdańskiej
Gdańsk

**Wysoki Senacie,
Szanowni Państwo,**

w głębokim żalu i smutku oraz w poczuciu niepowetowanej straty dla świata nauki pogryzła nas wiadomość o śmierci Pana Profesora Jacka Namieśnika, JM Rektora Politechniki Gdańskiej, Dziekana Wydziału Chemicznego w latach 1996-2002 i 2005-2012, wieloletniego Kierownika Katedry Chemii Analitycznej, Wiceprzewodniczącego Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych, wybitnego uczonego, autorytetu w dziedzinie chemii analitycznej i chemii środowiska.

Pan Profesor Jacek Namieśnik na zawsze pozostanie w naszej pamięci jako znakomity uczony i nieustraszony nauczyciel akademicki, wychowawca i promotor wielu pokoleń młodzieży studenckiej, autor licznych prac naukowych i patentów, cieszący się powszechnym autorytetem i szacunkiem, zaangażowany w sprawy środowiska akademickiego.

Nasze kondolencje kierujemy do społeczności akademickiej Politechniki Gdańskiej, Przyjaciół, Współpracowników i Uczniów oraz Najbliższych Zmarłego, łącząc się z nimi w bólu i smutku.

Cześć Jego Pamięci.

prof. dr hab. Andrzej Kowalczyk

Rektor
Uniwersytetu Rzeszowskiego

Rzeszów, dnia 15 kwietnia 2019 r.

Senat
Politechniki Gdańskiej

Szanowni Państwo,

z ogromnym smutkiem przyjęłem informację o nagłej śmierci Jego Magnificencji prof. dra hab. Jacka Namieśnika.

Nagła śmierć każdego człowieka jest wydarzeniem bardzo tragicznym. Próbuję sobie wyobrazić, jak dużym ciosem dla społeczności akademickiej jest odejście urzędującego Rektora - szczególnie w zmieniającej się właśnie rzeczywistości.

Jestem przekonany, że mimo wszystko, ponadczasowe idee akademickie dadzą Państwu potrzebne oparcie i pozwolą uhonorować zmarłego Rektora.

Proszę przyjąć ode mnie, jak również społeczności Uniwersytetu Rzeszowskiego najszersze kondolencje.

prof. dr hab. Sylwester Czopek
Rektor

 UNIWERSYTET MEDYCZNY
W LUBLINIE

REKTOR
Lublin, dnia 16 kwietnia 2019 r.

Politechnika Gdańska

Z wielkim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci
prof. dr hab. inż. Jacka Namieśnika
Rektora Politechniki Gdańskiej

W imieniu Senatu, Rad Wydziałów i Społeczności Akademickiej Uniwersytetu Medycznego w Lublinie oraz własnym, składam wyrazy głębokiego żalu i współczucia całej Wspólnocie Akademickiej Politechniki Gdańskiej oraz Rodzinie i Przyjaciółom Zmarłego.

REKTOR
Uniwersytetu Medycznego w Lublinie

Prof. dr hab. n. med. Andrzej Orup

UNIwersytet
WARSAWSKI

Rektor
dr hab. Marcin Pałys, prof. UW

Szanowni Państwo,
Członkowie społeczności akademickiej Politechniki Gdańskiej,

Z ogromnym smutkiem przyjęłam wiadomość o śmierci Profesora Jacka Namieśnika, Jego Magnificencji Rektora Politechniki Gdańskiej, znanego chemika, charyzmatycznego mentora i nauczyciela, niezwykle aktywnego organizatora życia akademickiego, oddanego całym sercem swojej Alma Mater.

Odszedł od nas człowiek będący wzorem oddania dla spraw akademickich, wybitny członek społeczności Politechniki Gdańskiej i całego środowiska naukowego Trójmiasta, działający w licznych towarzystwach naukowych polskich i międzynarodowych.

W imieniu Senatu i wspólnoty Uniwersytetu Warszawskiego składam na ręce członków Senatu Politechniki Gdańskiej wyrazy głębokiego współczucia dla Rodziny, bliskich, przyjaciół i całej społeczności akademickiej.

Z poważaniem,

Rektor
prof. dr hab. inż. Tadeusz Markowski

R-078-16/19

Rzeszów, 16 kwietnia 2019 roku

Senat Politechniki Gdańskiej

ul. Gabriela Narutowicza 11/12
80-233 Gdańsk

Z głębokim żalem i smutkiem przyjęliśmy wiadomość o niespodziewanej śmierci prof. dr hab. inż. Jacka Namieśnika, Rektora Politechniki Gdańskiej.

Politechnika Gdańska, środowisko naukowe i miasto Gdańsk utraciło w Jego osobie uczzonego o niekwestionowanym autorytecie naukowym. W naszej pamięci pozostanie On jako wybitny nauczyciel akademicki, znany uczonek, wychowawca i promotor wielu pokoleń młodzieży studenckiej oraz niezwykle organizator życia akademickiego.

Prof. dr hab. inż. Jacek Namieśnik był autorem licznych prac naukowych z dziedziny chemii, cieszył się powszechnym autorytetem i szacunkiem. Za swoją działalność był wielokrotnie nagradzany i odznaczany. Swoją karierę naukową i pracę związał z Politechniką Gdańską, która była Jego Alma Mater. Rodzinę i najbliższych śp. Prof. Jacka Namieśnika prosimy o przyjęcie najgłębszych wyrazów współczucia w tych trudnych chwilach. Szczere kondolencje kierujemy także do Jego Przyjaciół, Współpracowników i Uczniów, a także do całej społeczności akademickiej Politechniki Gdańskiej.

Rektor, Senat i Społeczność Akademicka Politechniki Rzeszowskiej im. Ignacego
Łukasiewicza w Rzeszowie

Z wyrazami szacunku
REKTOR
prof. dr hab. inż. Tadeusz Markowski

POLITECHNIKA
POZNAŃSKA

prof. dr hab. inż.
Tomasz Łodygowski
Rektor

100

100 lat wyższego
szkolnictwa technicznego
w Poznaniu

Poznań, dnia 17 kwietnia 2019 r.

Senat i Społeczność Akademicka
Politechniki Gdańskiej

W imieniu społeczności akademickiej Politechniki Poznańskiej
składamy serdeczne wyrazy współczucia z powodu śmierci

prof. dra hab. inż. Jacka Namieśnika
Rektora Politechniki Gdańskiej

Zastępcy Przewodniczącego Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych
wspomnianego nauczyciela akademickiego, wybitnego naukowca i specjalistę w dziedzinie
chemii analitycznej i chemii środowiska,

który w trakcie swojej pracy na Politechnice Gdańskiej przez siedem kadencji był członkiem Senatu
Akademickiego, a także pełnił funkcje: Kierownika Katedry Chemii Analitycznej oraz Studium
Doktorskiego, jak również Prodziekana, a później Dziekana Wydziału.

Żegnany znakomitym przedstawicielem środowiska nauki wyróżnionego m.in.
Kryżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski, Kryżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski
oraz Kryżem Komandorskim Orderu Odrodzenia Polski.

Żegnany naszego nieocenionego kolegi i przyjaciela.

CZEŚĆ JEGO PAMIĘCI!

Rektor Politechniki Poznańskiej
prof. dr hab. inż. Tomasz Łodygowski
wraz z

Senatem i Społecznością Akademicką
Politechniki Poznańskiej

prof. dr hab. inż.
Arkadiusz Mężyk
Rektor

Ld.r. R/563/18/19

Gliwice, 17.04.2019 r.

Władze Rektorskie
Senat
Społeczność akademicka
Politechniki Gdańskiej

Szanowni Państwo,

z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o nagłej śmierci Rektora Politechniki Gdańskiej prof. Jacka Namieśnika. Odejście tak wybitnego człowieka nauki, a także znakomitego organizatora to ogromna strata dla polskiego środowiska akademickiego.

Odszedł od nas człowiek wielkiego formatu – naukowiec, który swoje życie zawodowe całkowicie poświęcił pracy na rzecz Wydziału Chemicznego Politechniki Gdańskiej, a następnie dla dobra całej Uczelni. To tam właśnie pokonywał kolejne etapy kariery akademickiej. Jego wiedza, talent i pasja naukowa – wybitnego specjalisty w zakresie chemii analitycznej i chemii środowiska – przyczyniły się do rozwoju tej dziedziny nauki nie tylko w naszym kraju, ale i na arenie międzynarodowej.

Osoba Pana Profesora była wrotem dla innych pracowników nauki z podobnych uczelni – tak doskonały dydaktyk, przyjęty młodzieży i aktywny organizator zapewnił sobie swoją odległą i niekwestionowaną pozycję w środowisku naukowym. Pełniąc funkcję Zastępcy Przewodniczącego Konferencji Rektorów Polskich Uczelni Technicznych, wykazywał ogromne zaangażowanie w sprawy związane z przyszłością polskiego szkolnictwa wyższego, a w szczególności uczelni technicznych. Dał nam się poznać jako człowiek niezwykle charyzmatyczny, wytrwale dążący do wyznaczonych przez siebie celów, posiadający wiele planów, których niestety nie będzie już dane zrealizować.

W imieniu władz, Senatu Politechniki Śląskiej oraz środowiska akademickiego naszej uczelni składam na Państwa ręce wyrazy szczerego współczucia i ubolewania dla najbliższych Pana Profesora oraz dla całej wspólnoty akademickiej Politechniki Gdańskiej. Łączymy się z Państwem w bólu i żalu.

Z wyrazami szacunku i powołania

Arkadiusz Mężyk

Politechnika Śląska
Rektor
ul. Akademicka 24, 44-100 Gliwice
tel. 033 237 51 51
komunikacja@polslaska.pl
NIP 420-020-01 90
REGON 141500 000 000 001 9000

**CENTRALNA KOMISJA
DO SPRAW STOPNI I TYTUŁÓW**

Warszawa, 16.04.2019r.

**Senat
Politechniki Gdańskiej**

*Współpracownik
Katedry Polimerów*

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy wiadomość o śmierci Pana Profesora Jacka Namieśnika – wybitnego uczonego i nauczyciela akademickiego, wychowawcę wielu pokoleń studentów i ich mistrza, który swoją pracą zyskał powszechny szacunek, daleko wykraczający poza krąg akademickie.

Swoją talent i wysiłek twórcy poświęcił bez reszty interesom rozwoju nauki, powiększeniu zasobów wiedzy naukowej, działaniom na rzecz szkolnictwa wyższego oraz rozwoju kadr naukowych.

Mieliliśmy zaszczyt współpracować z Panem Profesorem w Centralnej Komisji do Spraw Stopni i Tytułów, gdzie był dla nas wzorem kompetencji naukowych i odpowiedzialności.

W tych trudnych i smutnych chwilach prosimy przyjąć nasze szczere wyrazy wielkiego żalu i głębokiego współczucia.

Z przywiązaniem

Przewodniczący Centralnej Komisji

Prof. dr hab. Kazimierz Furtak

Gdańsk, 17 kwietnia 2019 roku

Senat Politechniki Gdańskiej

Współpracownik

Z głębokim smutkiem przyjęliśmy informację o śmierci Jego Magnificencji Rektora Profesora Jacka Namieśnika. Odszedł wybitny chemik, ale przede wszystkim niezwykły, inspirowany człowiek, który tak wiele poświęcił polskiej nauce.

Bliska Jego sercu była też nasza firma. Pan Profesor Jacek Namieśnik w latach 2002 – 2004 był członkiem Rady Nadzorczej Rafinerii Gdańskiej S.A. i Grupy LOTOS S.A. Jeszcze pod koniec marca tego roku podpisywał w imieniu uczelni kolejną umowę o współpracy, jaką zawarliśmy z Politechniką Gdańską. Co więcej, Pan Profesor od początku swojej kariery naukowej związany był z Wydziałem Chemicznym PG. Wydziałem, którym potem przez wiele lat zarządzał. Wydziałem, który ukończyło wielu pracowników gdańskiej rafinerii.

Szczególne wyrazy współczucia kierujemy do Rodziny, przyjaciół, wychowanków i współpracowników Pana Profesora. Pozostanie On w naszej pamięci jako jeden z najwybitniejszych polskich chemików.

Cześć Jego pamięci składają Rada Nadzorcza, Zarząd Grupy LOTOS S.A. oraz pracownicy Grupy Kapitałowej LOTOS.

Z wyrazami poważania,

Mateusz A. Bonca
Prezes Zarządu

 NARODOWE CENTRUM NAUKI

Zbigniew Blocki
Dyrektor
Narodowego Centrum Nauki
DSO.070.13.2019

Kraków, 16-04-2019

**Prof. dr hab. inż. Janusz Ciełmiński
Proroktor ds. organizacji
Politechniki Gdańskiej**

Szanowny Panie Rektorze,

Z głębokim smutkiem przyjęłem wiadomość o nagłej śmierci Jego Magnificencji profesora Jacka Namieśnika, Rektora Politechniki Gdańskiej.

Prof. Namieśnik był wybitnym naukowcem, laureatem wielu konkursów Narodowego Centrum Nauki, w tym kierownikiem prestiżowego grantu w konkursie MAESTRO. Jego praca ukształtowała wiele pokoleń naukowców, zaś jego dorobek jeszcze długo będzie mieć istotny wpływ na stan wiedzy i kształt badań w obszarze chemii analitycznej i środowiskowej. W mojej pamięci prof. Namieśnik pozostanie na długo jako gospodarz ubiegłorocznych Dni Narodowego Centrum Nauki, które dzięki jego nieocenionej gościnności były dla nas idealną okazją do podjęcia dialogu z pomorskim środowiskiem naukowym oraz dyskusji o tym, jak wspierać doskonałość naukową.

Calej społeczności akademickiej Politechniki Gdańskiej przesyłam wyrazy szczerego współczucia i żalu.

Z wyrazami szacunku

DIREKTOR
NARODOWEGO CENTRUM NAUKI
Zbigniew Blocki

 德州学院
Dezhou University

International Relations Office
Gdańsk University of Technology, Gdańsk
Poland

Dezhou, 17.04.2019

Dear partner,

We have learned the sad news of the passing away of Prof. Jacek Namieśnik, Rector of Gdańsk University of Technology. Rector Jacek Namieśnik is the distinguished leader of Gdańsk University of Technology and respected friend of Dezhou University. For a long term, he has made important contributions to the development between two universities. His passing away is not only a great loss for Gdańsk University of Technology also cost Dezhou University a respectable good friend. We express our deep condolences on the passing away of Rector Jacek Namieśnik.

Dezhou university cherishes the friendly relations with Gdańsk University of Technology and is willing to work with your university to consolidate and develop the pragmatic cooperation and push forward the cooperation between our two universities.

Yours Sincerely,

President: Zhao Shengren
Dezhou University

МИНИСТЕРСТВО НАУКИ И ВЫСШЕГО ОБРАЗОВАНИЯ РОССИЙСКОЙ ФЕДЕРАЦИИ
Федеральное государственное бюджетное образовательное учреждение
высшего образования
«МОСКОВСКИЙ АВТОМОБИЛЬНО-ДОРОЖНОЙ
ГОСУДАРСТВЕННЫЙ ТЕХНИЧЕСКИЙ УНИВЕРСИТЕТ (МАДИ)»

Адрес: 125080, Москва, Ленинский пр., 64
Тел: (800) 340-40-40 доб. 1240, факс (495) 113-80-13 Интернет: <http://www.madi.ru> E-mail: info@mape.ru

19.04.19 № 01-15/151-15
На № _____ от _____

И.о. ректора
Гданьского Политехнического Университета
профессору Петру Доминяку

Коллектив преподавателей, сотрудников и студентов Московского автомобильно-дорожного государственного технического университета (МАДИ) выражает искренние соболезнования в связи с безвременной кончиной ректора Гданьского Политехнического Университета профессора Яцка Намесьника.

Ушел из жизни крупный специалист в области аналитической химии. Научные достижения профессора Яцка Намесьника были признаны международным научным сообществом. Его исследования в области методологических и инструментальных решений в сферах экологической, пищевой и медицинской аналитики удостоены государственной премии.

Профессор Яцек Намесьник много сделал для развития сотрудничества между нашими университетами. Благодаря его непосредственному участию в 2018 был подписан Договор о сотрудничестве в области образования и науки между Гданьской политехникой и МАДИ.

Светлая память о профессоре Яцке Намесьнике навсегда останется в наших сердцах.

И.о. ректора

Г.В. Кузнецов

Міністэрства адукацыі
Рэспублікі Беларусь
Установа адукацыі
«БЕЛАРУСКИ Дзяржаўны
Тэхналагічны Універсітэт»
(БГТУ)

У.А. Сьвердлова, 13А, 220006, г. Мінск
Тэл./факс: (+375-17) 209 46 21,
327 62 17, 327 66 20
E-mail: root@belstu.by

19.04.2019 № 0198/19
На № _____ от _____

Republic of Belarus
Ministry of Education
Educational Establishment
«BELARUSIAN STATE
TECHNOLOGICAL UNIVERSITY»
(BSTU)

Sverdlova Str., 13A, 220006, Minsk, Belarus
Tel./fax: (+375-17) 209 46 21,
327 62 17, 327 66 20
E-Mail: root@belstu.by

Gdansk University of
Technology

Dear colleagues,

we are writing to express our condolences for the loss of the Rector of Gdansk University of Technology, Prof. Jacek Namiesnik. We can understand it well what you are going through, having lost your leader must be hard for the whole university community. He was a great person with remarkable qualities and he will always be remembered among colleagues, partners and students.

Once again, please accept our deepest condolences for Prof. Jacek Namiesnik. We hope for the best for your University.

Sincerely,

Aliaksandr Tsyhanau
First Vice-rector

УКРАЇНА
МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ КОРАБЛЕБУДУВАННЯ
ІМЕНІ АДМІРАЛА МАКАРОВА

54025, м. Миколаїв, пр. Героїв України, 9, тел.(0512) 42-42-90, факс 42-46-52,
e-mail: univer@imms.edu.ua

02.05.2019 № 61-05/1615

на № _____

Acting Rector
Vice-Rector for Internationalisation and
Innovation
professor Piotr Dominiak
Gabriela Narutowicza 11/12, 80-233
Gdańsk, Polska

Шановні колеги!

Коллектив Національного університету кораблебудування імені адмірала Макарова висловлює глибоке співчуття з приводу смерті ректора Гданьського політехнічного університету професора Яцєка Намєсєніка.

Ректор Я. Намєсєник був і залишається в нашій пам'яті як видатний польський учений, талановитий організатор науки та великий друг нашого університету. Він заклав основи співпраці науковців наших університетів, був надійним партнером і добрим другом, який всіляко підтримував зміцнення відносин між нашими університетами.

Висловлюємо щирі співчуття сім'ї та близьким покійного, а також всієї академічній спільноті Гданьського технологічного університету.

Ректор
Проректор
Голова професорського
комітету

Святослав Трущяков
Володимир Білицьов
Анатолій Тубальцев

中華人民共和國駐華盛頓斯克魯頓領事館
KONSLAT GENERALNY CHINEJSKIEJ REPUBLIKI LUDOWEJ W GDANSKU

Konsulat Generalny Chińskiej Republiki Ludowej w Gdańsku
Al. Granwaldzka 1
80-236 Gdańsk
tel. 58 340 26 26
e-mail: china@consulate.gda.pl

Gdańsk, 15.04.2019.

Z wielkim niedowierzaniem, głębokim żalem
i smutkiem przyjąłem informację o nagłej śmierci

ip. prof. Jacek Namiesnik
rektor Politechniki Gdańskiej

Składam wyrazy głębokiego współczucia
Jego Rodzinie, Bliskim i Współpracownikom

Konsul Generalna Chińskiej Republiki Ludowej w Gdańsku
Zhao Xizhen

Odessa State Academy of Civil Engineering and Architecture
4, Didihsiona Str.
Odessa 65029
UKRAINE
Phone: + 38,048.723.33.42; Fax: + 38,048.723.69.04
<http://odoba.edu.ua/>

23 "16" April 2019

Senate
Gdansk University of Technology
11/12 Gabriela Narutowicza Street
80-233 Gdansk
Poland

Dear Colleagues,

Let me express You our deep regrets about the death of the Gdańsk University of Technology Rector, **Prof. Jacek Namieśnik**. His professionalism, competence and dedication earned him the genuine respect of all who worked with him. Please accept our sincere condolences on the death of **prof. Jacek Namieśnik**.

Rector A. Kovrov

Pamięci Rektora Politechniki Gdańskiej Jacka Namiesnika

14 kwietnia b. r. zmarł Jacek Namiesnik. Ten szczerzy i inteligentny człowiek zostawił w naszych sercach ciepłe wspomnienia i głęboką wdzięczność za jego wielki wkład w nawiązanie i pogłębienie współpracy polsko-ukraińskiej w sferze nauki i edukacji.

Jacek Namiesnik był naukowcem, który nie tylko skupiał swój trud i wysiłek na dążeniu do wprowadzenia Politechniki Gdańskiej do prestiżowego grona uczelni badawczych, ale też umożliwiał studentom i naukowcom Politechniki Lwowskiej nauczanie i staże naukowe (w ramach programu Erasmus+) na Politechnice Gdańskiej. Aktywnie uczestniczył w organizowaniu szkoleń zawodowych na znanych polskich firmach i instytucjach.

Dwa lata temu mieliśmy okazję poznać bliżej Jacka Namiesnika, kiedy podczas wizyty do Politechniki Lwowskiej spotkał się z Rektorem i naukowcami Wydziału Chemii i Technologii Chemicznych. Także rozmawialiśmy o planach naszej Uczelni, kiedy podczas wizyty do Lwowa z liczną delegacją rektorów polskich uczelni odwiedzał Politechnikę Lwowską w celu udziału w uroczystościach uszanowania profesorów Lwowskich, zamordowanych na Wzgórzach Wuleckich w 1941 r.

Było niezwykle przyjemnie poznać go jako zwolennika odważnych reform i sympatyka Ukrainy, wiarygodnego partnera i życzliwego przyjaciela.

Z głębokim smutkiem dostrzegliśmy tragiczną wiadomość o śmierci tego wyjątkowego człowieka i wybitnego naukowcy, który całą swoją karierę naukową związał z Politechniką Gdańską i był jej jednym z najpoważniejszych naukowców.

Rada Rektorów Lwowskich, Rektorat, Senat, a także cała społeczność akademicka Politechniki Lwowskiej są głęboko przygnębieni nagłą śmiercią Rektora Jacka Namiesnika i wyrażają szczerze kondolencje rodzinie i krewnym zmarłego, a także całej społeczności akademickiej Politechniki Gdańskiej.

Yuri Bobalo
Rektor Uniwersytetu Narodowego
Politechnika Lwowska,
Przewodniczący Rady Rektorów Lwowskich

UNIVERSITAT DE BARCELONA

Joan Elias Garcia
Rector

Prof. Piotr Dominiak, acting Rector
Gdańsk University of Technology (Politechnika Gdańska)
11/12 Gabriela Narutowicza Street
80-233 Gdańsk
Poland

Barcelona, 17th April 2019

Dear Prof. Dominiak,

I am deeply saddened by the passing of Professor Jacek Namiesnik and would like to express our sympathy to his family and the Gdańsk University of Technology on behalf of the entire University of Barcelona community.

We mourn his loss and his legacy shall never be forgotten.

Very truly yours,

Joan Elias
Rector
Universitat de Barcelona

Z całego kraju, ale i z zagranicy docierały do nas liczne kondolencje po stracie naszego Rektora, Profesora Jacka Namieśnika.

Dzielili się Państwo z nami także swoimi wspomnieniami związanymi z osobą Rektora. Dzięki Wam wiemy, że zostanie zapamiętany nie tylko jako wybitny naukowiec i chemik, znakomity dydaktyk, świetny organizator życia akademickiego bezgranicznie oddany naszej Alma Mater, ale także jako otwarty, życzliwy człowiek. Takiego Jacka Namieśnika zapamiętamy także my. Wspierali nas Państwo i dodawali nam siły w tym trudnym i bolesnym dla nas czasie. Za każde słowo i gest wsparcia z całego serca dziękujemy.

Spółeczność akademicka Politechniki Gdańskiej

Fot. Krzysztof Krzempke

Poniżej wybrane wpisy z ksiąg kondolencyjnych z Urzędu Miejskiego w Gdańsku, Uniwersytetu Gdańskiego oraz Politechniki Gdańskiej

Śmierć profesora Jacka Namysłowicza jest dla nas niepowetowaną stratą. Zwał nieposreżony naukowiec, świetny menedżer, zaangażowany wykonawca ogromnej ilości młodych pracowników nauki. Odszedł wybitny rektor, którego wszystkie działania zmierzały do wyzniesienia z Politechniki Gdańskiej ustojonej uczelni akademickiej Polski.

My, jako pracownicy, odwołujemy odejście rektora szczególnie boleśnie. Utraciliśmy szefa, który nas inspirował do działań na rzecz rozwoju Politechniki Gdańskiej. Staraliśmy się wspólnie, pod jego kierownictwem przygotować uczelnię do nowych wyzwań, wynikających z ustawy 2.0. Profesor Jacek Namysłowicz był naszym liderem, który rozumiał konieczność zmian prowadzących do rozwoju polskiej nauki. Wszystko co czynił miało na celu dobro naszej uczelni. Nigdy nie zapomnimy spędzonego z Nim czasu, działań i dyskusji, których celem był rozwój Politechniki Gdańskiej.

Jacku, Kolego, Szefie,
dołożymy wszelkich starań, by zrealizować Twoje
wizję naszej Alma Mater.

[Signature]

Jacek Smulko

[Signature]
Marek Mide

Pan Bóg zabiorat do siebie
wybitnego naukowca i świetnego
rektora. Głowiec, który patrzył
daleko poza horyzonty, państwowca
i człowieka niezwykle dobrego.

Jacku, gdy ostatnio się widzieliśmy, rozmawialiśmy
o obszarach (portretach) byłych rektorów PG.
Ty zostawiasz swój najpiękniejszy obraz
w mojej pamięci.

[Signature]

licencjodawca nauki i przedsiębiorstwa

Wielkiemu osiągnięciu było nauką i niepodważalnym honoru,
Jako Magnifikancki rektor naszej uczelni, profesor Jacka
Namysłowicza, oświecał światu, zapadł i ongi,
mającego serce wielce planar, którego nie zdążył już zobaczyć.
Zawsze z wielką troską odparunkowaliśmy za kierownictwem tak
dużo uczelni, myślimy o naszej uczelni i podziwiamy
za jego wielkie zaangażowanie oraz obywateli o sprawy
naszej Alma Mater.

Prof. Jacku przyjdzie na Ciebie z radością kierownictwa
prezesa Politechniki Gdańskiej w wieloletniej służbie
na najwyższym kręgu i misyjnym powołaniu.
Twoje wartości, postawa i wyznaczone zadania całej społeczności
akademickiej do jej skutecznej transformacji, działającej na
swoim ogromnym doświadczeniu naukowym.
Wielkiemu podziwiam, że niezapomniany przez Ciebie dzień
będzie kontynuowane. Twoje dokonania zapanują się
dobrze i na dobre w historii Politechniki Gdańskiej.

Po trudnym i ciężkim bólu powrotu do domu Boga.
Tęskni z nadzieją, tam z nadzieją, byci odparunkowaliśmy
spraw Politechniki Gdańskiej, z którymi zapanują się
z dnia z radością.

Rektor Politechniki Gdańskiej

[Signature]

[Signature]

[Signature]

Gdańsk, 17 kwietnia 2019 roku

Magnificencie, Panie dektane, Drogie Profesorze
 Dziękuję za Twój dar zęby, woda obłęd w rękach wszelki, z
 tym samym woda Gdańska. Jazda o pękniętych szablach
 o wspaniałych nieprzewidywalnych fenomenach, wspaniałych
 pogoda dla wszelki, jakkolwiek TAK... Zdobnie zostały,
 pomyślmy In z góry pozostaw...
 Aleksandra Dzikowska
 15 kwietnia 2019

Drogi Profesorze, Pana nagłe odejście to ogromna,
 nieparekawa strata nie tylko dla ekonomiki naszego
 Techniczne i całej Polski, ale przede wszystkim dla
 Politechniki Gdańskiej, dla której swoim zaangażowaniem
 młodzi Panie o wielkie sukcesy z najlepszymi polskimi
 uczelniami. My, rodzina Miarka Gdańska, kwitujemy
 wszelkie osiągnięcia i sukcesy, aby Pana dowiedzieć
 i dzięki Pana pomocy i energii, dwoje Pana miarkę
 nie ma już z nami.
 Agnieszka Amara
 Przewodnicząca Rady Miarki Gdańska

Ostro prawie 30 lat Intel współpracuje z
 Politechniką Gdańską oraz JM Rektorem na
 wielu projektach i wdrożeniach.
 Pracujemy z wami w ramach z nami z nami,
 projektami, współpracownikami oraz naszymi
 studentami: studentkami, PG.
 Drogie Profesorze, Panie Profesorze,
 Intel Technology Poland

Wzrost w dniu pogrzebu Profesora Jacka
 Namieśnika 17 kwietnia 2019 r.
 W imieniu zarządu spółki Remontowa
 Holding S.A. i Gdańskiej Stoczni Remontowa
 im. J. Piłsudskiego S.A. - wyraziam naj-
 szersze wyrazy współczucia Rodzinie
 Pana Profesora oraz wyrazy ogromnego
 żalu z powodu Jego przedwczesnego
 odejścia.
 Żegnamy ze smutkiem w tym roku
 byłego wybitnego Gdańszanina
 Cześć Jego Pamięci
 Agnieszka Amara
 Prezes Gdańskiej Stoczni Remontowej
 Absolwent Politechniki Gdańskiej.

Żegnamy Drogiego i Wyjątkowego Przyjaciela
 Uniwersytetu Gdańskiego, wielkiego orędownika
 integracji i współpracy gdańskich szkół wyższych,
 wybitnego uczonego oraz niezwykle organizatorem
 życia akademickiego, do końca w pełni oddanego
 swojej ukochanej Alma Mater, którą nazywał
 drugim domem.

Rektor i prorektor Uniwersytetu Gdańskiego

Drogi Panu, Drogie Profesorze,
 Dziękuję za wszystko. Na zawsze pozostanie
 w naszej pamięci
 Jan Wicher
 Dyrektor Instytutu Kognitywnych Systemów PAN

Absolutnie trwał w to ustale...
 dosłownie dekady. A tyle czasu było
 spowa do osiągnięcia.
 Wiele stracił dla nauki i dla człowieka.
 Ale doświadczenie uczone, oryginalne i wyjątkowe
 pozostało nie do zapomnienia.
 Spoczywaj w pokoju Mistrzu
 Cenny nasz Przyjaciel

Żegnamy Cię, Drogie Jacku
 Żegnamy Współpracownika, wybitnego mentora
 i przede wszystkim człowieka, dla którego było to wszystko...
 Jan Zarębski

Czerwisz tak pociągająco?
 Politechnika dalej w pamięci
 a Ciebie zabrakło
 x wielkim smutkiem

Andrzej Janusz

Fot. z archiwum NCN

Dokონania naukowe prof. dr. hab. inż. Jacka Namieśnika

Marek Biziuk

Profesor emeritus
Wydział Chemiczny

Kariera naukowa prof. Jacka Namieśnika była ściśle związana z pracą w Katedrze Chemii Analitycznej Wydziału Chemicznego Politechniki Gdańskiej, chociaż dyplom wykonywał w Katedrze Korozji i tam został zatrudniony po ukończeniu studiów. Jego rozwój naukowy nabrał jednak dynamiki po przeniesieniu się właśnie do Katedry Chemii Analitycznej.

Początkowo zainteresowania prof. Jacka Namieśnika dotyczyły analizy elementarnej. Był współkonstruktorem około 40 aparatów do jednoczesnego oznaczania węgla, wodoru, azotu i chlorowca, na zamówienie ośrodków naukowych z całej Polski. Ukoronowaniem tego etapu działalności była rozprawa doktorska zatytułowana *Oznaczanie całkowitej zawartości węgla i zawartości węgla organicznego z lotnych zanieczyszczeń powietrza* wykonana pod kierownictwem prof. Edmunda Kozłowskiego i obroniona z wyróżnieniem w 1978 roku. Naturalnym kierunkiem dalszego rozwoju naukowego były prace związane z analizą zanieczyszczeń środowiska oraz wytwarzaniem gazowych mieszanin wzorcowych. Tej tematyki dotyczyła też rozprawa habilitacyjna zatytułowana *Za-*

gęszczanie lotnych organicznych zanieczyszczeń powietrza, która została obroniona z wyróżnieniem w 1985 roku. Jako samodzielny pracownik naukowy prof. Jacek Namieśnik wraz z zespołem realizował szerokie spektrum projektów badawczych ukierunkowanych na:

- opracowanie nowych procedur analitycznych wykrywania i oznaczania szerokiego spektrum składników w próbkach charakteryzujących się złożonym składem matrycy (próbki środowiskowe, próbki materiałów biologicznych). Znaczący jest Jego wkład w rozwój analityki szczególnie niebezpiecznych zanieczyszczeń, jakimi są np. organiczne halogenopochodne pestycydy czy wielopierścieniowe węglowodory aromatyczne, występujące w powietrzu, w wodzie i w glebie;

- śledzenie losu środowiskowego oraz procesów transportu i przemian zanieczyszczeń w poszczególnych elementach środowiska oraz metabolizmu w organizmach żywych;
- ocenę narażenia endemicznego i zawodowego różnych grup pracowników na podstawie wyników pomiaru poszczególnych składników (w formie niezmienionej) i produktów ich przemian oraz metabolizmu w próbkach płynów biologicznych pobranych od ludzi;
- opracowanie metodyk analitycznych do wykrywania oraz oznaczania związków aktywnych biologicznie, w tym także związków wykazujących właściwości przeciwutleniające, wyznaczanie profili takich związków w składnikach ludzkiej diety. W dobie poszukiwania farmakologicznie czynnych związków naturalnych duże znaczenie ma oryginalna metodyka oznaczania flawonoidów i innych związków o właściwościach przeciwutleniających w próbkach warzyw i owoców przy pomocy technik HPLC oraz ich konwersji chemicznej (derywatywacji) w wycieku z kolumny chromatograficznej. Ukoronowaniem działalności naukowej w tym zakresie było przyznanie przez NCN środków na realizację projektu badawczego pt. „Szereg Mocy Przeciwutleniającej jako narzędzie pozwalające na racjonalne projektowanie i ocenę właściwości prozdrowotnych żywności funkcjonalnej wykorzystującej przeciwutleniające związki fitochemiczne” w ramach konkursu MAESTRO;
- opracowanie nowych sposobów wytwarzania bezmatrycowych materiałów odniesienia na podstawie procesu kontrolowanego rozkładu termicznego związków chemicznie związanych z powierzchnią odpowiedniego nośnika stałego. Z nazwiskiem Profesora wiąże się zastosowanie w analityce technik oraz odpowiednich urządzeń do wytwarzania gazowych mieszanin wzorcowych, wykorzystujących zjawisko dyfuzji i permeacji. Zaprezentowany sposób odniesienia zyskał duże, międzynarodowe zainteresowanie;
- wywarzanie nowych typów materiałów odniesienia niezbędnych do walidacji procedur analitycznych i zapewnienia odpowiedniego poziomu wyników analitycznych;
- badanie jakości powietrza wewnętrznego i procesu emisji zanieczyszczeń z elementów wyposażenia pomieszczeń przeznaczonych na pobyt stały ludzi z wykorzystaniem oryginalnego rozwiązania dozymetru pasywnego na etapie pobierania próbek analitów. Na

wyróżnienie zasługują prace, które umożliwiły rozwój analityki próbek gazowych, w tym nowy sposób kalibracji dozymetrów pasywnych oraz nowy typ pułapki do pobierania próbek lotnych analitów organicznych ze strumienia gazu;

- poszukiwanie „zielonych” rozwiązań w zakresie technik przygotowania próbek do analizy. Szeroko do praktyki została wprowadzona zaproponowana przez prof. Jacka Namieśnika i współpracowników membranowa wersja techniki mikroekstrakcji do fazy stacjonarnej (M-SPME);
- wykorzystanie nowych narzędzi w ocenach oddziaływania na środowisko różnych przejawów antropopresji;
- propozycje nowego sposobu oceny i porównywania uciążliwości środowiskowej laboratoriów analitycznych;
- budowę i sprawdzenie charakterystyki analitycznej specyficznych modułów aparaturowych zapewniających możliwość rozszerzenia zakresu stosowalności urządzeń kontrolno-pomiarowych stosowanych w laboratoriach analitycznych (desorbery termiczne oraz generatory gazowych mieszanin wzorcowych). Oryginalna aparatura projektowana i budowana w zespole Profesora stanowi alternatywny, niezwykle cenny sposób wzbogacania wyposażenia laboratoriów analitycznych w przypadku, kiedy przedsiębiorstwa nie są zainteresowane wytwarzaniem i dystrybucją produktów niskoseryjnych, pomimo ich przydatności. Dzięki aktywności prof. Jacka Namieśnika w Katedrze Chemii Analitycznej powstało Centrum Doskonałości Analityki i Monitoringu Środowiskowego (CEEAM, Centre of Excellence in Environmental Analysis and Monitoring), a pracownicy Katedry brali udział w realizacji zadań w ramach 5 grantów przyznanych międzynarodowym konsorcjum zespołów naukowych (w ramach V i VI Programu ramowego Unii Europejskiej).

Na szczególne wyróżnienie zasługuje dorobek naukowy prof. Jacka Namieśnika, który obejmuje:

- 850 publikacji w czasopismach z listy filadelfijskiej;
- 13 patentów;
- 8 opracowań książkowych (6 w kraju oraz 2 za granicą);
- 55 rozdziałów w opracowaniach książkowych (36 w kraju oraz 19 za granicą);

- 146 publikacji popularnonaukowych;
- 32 przygotowane ekspertyzy;
- 85 recenzji prac doktorskich;
- 36 recenzji rozpraw habilitacyjnych;
- 55 recenzji wniosków o tytuł naukowy profesora;
- 13 recenzji wniosków o powołanie na stanowisko profesora nadzwyczajnego;
- 7 recenzji wniosków o powołanie na stanowisko profesora zwyczajnego.

Prace autorstwa lub współautorstwa prof. Jacka Namieśnika uzyskały dotąd 15 172 niezależne cytowania, a wartość liczbową indeksu Hirscha wynosi 54. W artykule prof. Andrzeja Pilca opublikowanym w „PAUzie Akademickiej” (nr 147–149/2011–2012) prof. Jacek Namieśnik został zamieszczony na 3 miejscu w rankingu specjalistów z zakresu biomedycyny ze względu na wartość liczbową indeksu Hirscha i liczbę niezależnych cytowań uzyskanych od roku 2000. Należy wymienić 6 jego prac, które uzyskały więcej niż 200 cytowań:

- Tobiszewski M., Namieśnik J., *PAH diagnostic ratios for the identification of pollution emission sources*, *Environmental Pollution* 2012, 162: 110–119 (561 cytowań);
- Gałuszka A., Migaszewski Z., Namieśnik J., *The 12 principles of green analytical chemistry and the SIGNIFICANCE mnemonic of green*

analytical practices, *TrAC Trends in Analytical Chemistry* 2013, 50: 78–84 (331 cytowań);

- Sprynskyy M., Buszewski B., Terzyk A.P., Namieśnik J., *Study of the selection mechanism of heavy metal (Pb²⁺, Cu²⁺, Ni²⁺, and Cd²⁺) adsorption on clinoptilolite*, *Journal of Colloid and Interface Science* 2006, 304: 21–28 (310 cytowań)
- Namieśnik J., Zabiegała B., Kot-Wasik A. et al., *Passive sampling and/or extraction techniques in environmental analysis: a review*, *Analytical and Bioanalytical Chemistry* 2005, 381: 279–301 (226 cytowań);
- Kot A., Namieśnik J., *The role of speciation in analytical chemistry*, *TrAC Trends in Analytical Chemistry* 2000, 19: 69–79 (207 cytowań);
- Górecki T., Namieśnik J., *Passive sampling*, *TrAC Trends in Analytical Chemistry* 2002, 21: 276–291 (202 cytowania).

Prof. Jacek Namieśnik osiągnął także duże sukcesy w kształceniu kadr naukowych. Wypromował 66 doktorów. Ponadto był opiekunem 6 osób, które właśnie rozpoczęły studia doktoranckie na Studium Doktoranckim przy Wydziale Chemicznym Politechniki Gdańskiej.

Prof. Jacek Namieśnik potrafił integrować działania naukowe środowiska analitycznego, czego przykładem może być realizacja grantu badawczo-rozwojowego pt: „Nowe standardowe procedury analityczne przeznaczone do badania poziomu zanieczyszczenia ekosystemów wodnych przez ksenobiotyki należące do grupy farmaceutyków i związków endokrynnych”. Zadania tego projektu były realizowane przez 6 przodujących ośrodków analitycznych w latach 2007–2010. Konsorcjum kierowane przez prof. Jacka Namieśnika uzyskało również środki w ramach programu INNOTECH finansowanego przez Narodowe Centrum Badań i Rozwoju na realizację projektu pt: „Opracowanie i atestacja nowych typów materiałów odniesienia niezbędnych do uzyskania akredytacji europejskiej przez polskie laboratoria, zajmujące się analityką przemysłową”. W skład konsorcjum, które w latach 2012–2015 realizowało zadania badawcze, weszło 7 zespołów naukowo-badawczych (PG, PW, PWr, PŚI, UW, UMK, ICHTJ) oraz firma LGC Standards.

Tak bogaty dorobek świadczy nie tylko o olbrzymim potencjale naukowym prof. Jacka Namieśnika, ale także o Jego pracowitości i dyscyplinie w realizacji podjętych badań oraz umiejętności kompletowania i kierowania współpracującym z Nim zespołem.

Laureat Nagrody Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia naukowe w zakresie działalności na rzecz rozwoju społeczeństwa
Fot. Krzysztof Krzempek

(Nie)spełnione życie Prof. Jacek Namieśnik (1949–2019)

Waldemar Wardencki

Profesor emeritus
Wydział Chemiczny

14 kwietnia 2019 roku, w Niedzielę Palmową, zmarł nagle w swoim domu urzędujący Rektor Politechniki Gdańskiej prof. dr hab. inż. Jacek Namieśnik. Przedwczesna śmierć człowieka, który całe swoje życie związał z naszą Alma Mater, głęboko poruszyła społeczność akademicką naszej uczelni i świat nauki. Profesor nie tylko był wybitnym naukowcem i nauczycielem akademickim, ale zawsze był oddany sprawom publicznym, którym służył swoją wiedzą z ogromnym zaangażowaniem. W grudniu tego roku ukończyłby dopiero 70 lat, ale to, czego już dokonał, pozwala uznać Go za osobę spełnioną.

Prof. dr hab. inż. Jacek Namieśnik, absolwent Wydziału Chemicznego PG z roku 1972, był wybitnym specjalistą z zakresu chemii analitycznej i chemii środowiska, głównie nowych rozwiązań aparaturowych i metodycznych o dużym znaczeniu dla praktyki analitycznej w ważnych dziedzinach biologii, medycyny i środowiska, stymulując rozwój tych dziedzin. Stworzył nowoczesną, uznaną w świecie gdańską szkołę chemii analitycznej. Dowodem Jego osiągnięć naukowych są niezwykle wysokie parametry bibliometryczne (tab. 1).

Wybitne są również Jego osiągnięcia dydaktyczne i organizacyjne w zakresie dydaktyki. Był pomysłodawcą i organizatorem kierunków studiów: Environmental Protection and Management oraz technologie ochrony środowiska. Współtworzył i współorganizował dwa inne kierunki – międzyuczelnianą chemię

budowlaną oraz dwujęzyczne zielone technologie i monitoring/Green Technologies and Monitoring. Imponujące są też osiągnięcia w zakresie kształcenia nowych kadr. Profesor wypromował 66 doktorów, a 11 przewodów doktorskich było w trakcie realizacji. Jedenastu z wypromowanych doktorów uzyskało habilitacje, a pięcioro tytuły profesorskie. Katedra Chemii Analitycznej, którą kierował od 1995 roku, była określona jako katedra profesorów, bo pracowało w niej dziewięcioro tytułarnych profesorów.

Prof. Jacek Namieśnik był niestrudzonym organizatorem życia akademickiego (tab. 4). Swoje idee wprowadzał w życie najpierw jako prodziekan Wydziału Chemicznego PG (1990–1996), a następnie jako dziekan (1996–2002 oraz 2005–2012). Jego wieloletnie starania o poprawę infrastruktury Wydziału Chemicznego doprowadziły m.in. do odrestaurowania zabytkowego Audytorium Chemicznego z jednym z najstarszych w Europie układów okresowych pierwiastków. W okresie 2002–2005 i 2012–2016 kierował Studium Doktoranckim na tym wydziale. Ukoronowaniem Jego działalności organizacyjnej i kierowniczej było wybranie Go przez kolegium elektorskie na rektora PG na lata 2016–2020. Pełnił funkcję wiceprzewodniczącego Konferencji Polskich Uczelni Technicznych na kadencję 2016–2020. Od pięciu kadencji należał do Komitetu Chemii Analitycznej PAN, a przez dwie kadencje (2007–2015) pełnił funkcję przewodniczącego tegoż komitetu.

Tab. 1. Publikacje, promotorstwo prac doktorskich i recenzje awansowe

Autorstwo i współautorstwo publikacji z listy filadelfijskiej – 850

Sumaryczna liczba cytowań (bez autocytowań) – 13 057

Indeks Hirscha – 54

Wypromowani doktorzy – 66

Recenzje prac doktorskich – 85

Recenzje rozpraw habilitacyjnych – 36

Opinie wniosków o tytuł profesora – 55

Recenzje o tytuł doktora *honoris causa* – 2

Fot. 1. Prof. Jacek Namieśnik otrzymuje z rąk Prezydenta Miasta Gdańska Pawła Adamowicza Naukową Nagrodę Miasta Gdańska im. Jana Heweliusza, 2002 r.

Fot. 2. JM Rektor Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego prof. Janusz Moryś nadaje prof. Jackowi Namieśnikowi tytuł doktora *honoris causa*, 2016 r.

Fot. Krzysztof Krzempek

W latach 2007–2016 działał jako członek Centralnej Komisji do spraw Stopni i Tytułów.

Jego wiedza, ogromne zaangażowanie i długoletnie relacje oraz współpraca z przemysłem były inspiracją dla wielu ważnych inicjatyw i projektów, powstania nowych obszarów badawczych, a tym samym przyczyniały się do rozwoju uczelni i wzrostu jej autorytetu wśród uczelni w Polsce. W roku 2017 Politechnika Gdańska uplasowała się na dziesiątym miejscu

w Rankingu Szkół Wyższych organizowanym przez „Perspektywy”. W badaniu pod uwagę wzięto sześć kryteriów: prestiż, innowacyjność, potencjał naukowy, efektywność naukową, warunki kształcenia i umiędzynarodowienie studiów. W kolejnym rankingu „Perspektywy” – za rok 2018 – PG awansowała na dziewiątą pozycję wśród uczelni akademickich (jest czwarta wśród uczelni technicznych). Od kwietnia 2018 roku PG realizuje projekt Zintegrowany Program Rozwoju PG (POWER 3.5) dofinansowany z europejskiego Funduszu Społecznego oraz Narodowego Centrum Badań i Rozwoju (NCBR).

Dając sam przykład, usilnie dopingował doktorantów i pracowników naukowych, nie tylko Wydziału Chemicznego, do wzmożonej aktywności badawczej i podejmowania starań w uzyskiwaniu grantów naukowych na badania finansowane przez Narodowe Centrum Nauki (NCN) i NCBR. Kierował Centrum Doskonałości Analityki i Monitoringu Środowiskowego w projekcie dofinansowanym przez Komisję Europejską (2003–2005) oraz wieloma zespołami badawczymi pracującymi w ramach grantów przyznawanych przez Unię Europejską, NCN (np. grant MAESTRO) oraz NCBR (m.in. grant MODAS).

Prof. Jacek Namieśnik chętnie dzielił się swoją bogatą wiedzą i doświadczeniem zawodowym poprzez częste wygłaszanie wykładów i recenzowanie artykułów naukowych dla wielu prestiżowych czasopism naukowych (tab. 3). Aktywnie uczestniczył w pracach wielu redakcji czasopism naukowych i naukowo-technicznych, a także Rady Naukowej Instytutu Oceanologii PAN (druga kadencja), Rady Naukowej Instytutu i Techniki Jądrowej (pierwsza kadencja), Extender Executive Committee of International Association of Environmental Analytical Chemistry (od 2006) oraz International Union of Pure and Applied Chemistry. Jako wybitny naukowiec i organizator był przyjacielem wielu uczelni krajowych, a dwie uczelnie: Gdański Uniwersytet Medyczny i Wojskowa Akademia Techniczna uhonorowały Go najwyższym wyróżnieniem, jakie może przyznać uczelnia – godnością doktora *honoris causa*.

Rektor Namieśnik był gorącym zwolennikiem zmian proponowanych przez Konstytucję dla Nauki. Popierając działania mające na celu poprawę kondycji nauki, skutecznie starał się utrzymywać dobre relacje ze wszystkimi politycznymi ugrupowaniami odgrywającymi

Tab. 2. Nagrody i wyróżnienia

1979, 1980, 1987 – Nagroda Ministra Nauki, Szkolnictwa Wyższego i Techniki
1988 – Nagroda Głównego Inspektora Pracy za wybitne osiągnięcia naukowo-badawcze w dziedzinie ochrony pracy
1995 – Medal Komisji Edukacji Narodowej
2000 – Profesor <i>honoris causa</i> Uniwersytetu w Bukareszcie (Rumunia)
2002 – Naukowa Nagroda Miasta Gdańska im. Jana Heweliusza
2007 – Medal Wiktora Kemuli przyznany przez Polskie Towarzystwo Chemiczne (PTChem) za wybitne osiągnięcia w zakresie chemii analitycznej
2008 – Nagroda Prezesa Rady Ministrów za wybitne osiągnięcia naukowe w zakresie inżynierii środowiska
2010 – Stypendium MISTRZ (nauki techniczne) przyznawane przez Fundację na rzecz Nauki Polskiej
2011 – Nagroda Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej ze osiągnięcia w pracach badawczych na rzecz ochrony środowiska
2012 – Nagroda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia w zakresie kształcenia kadr
2012 – Medal im. Jędrzeja Śniadeckiego przyznawany przez PTChem
2015 – Nagroda Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia naukowe na rzecz rozwoju społeczeństwa
2015 – Doktorat <i>honoris causa</i> Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego
2015 – Doktorat <i>honoris causa</i> Wojskowej Akademii Technicznej w Warszawie
2017 – Nagroda Prezesa Rady Ministrów
2017 – Nagroda indywidualna Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za osiągnięcia organizacyjne w roku 2016/2017

Ordery

Krzyż Kawalerski Orderu Odrodzenia Polski (1998)
Krzyż Oficerski Orderu Odrodzenia Polski (2005)
Krzyż Komandorski z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski (pośmiertnie, 2019)

istotną rolę na polskiej scenie politycznej. Starał się, aby istniejące wśród społeczności akademickiej polityczne podziały nie wpływały na pracę i działanie Politechniki Gdańskiej.

Osiągnięcia zawodowe i organizacyjne zapewniły mu niekwestionowaną pozycję zarówno w krajowym, jak i międzynarodowym środowisku naukowym. Jest laureatem licznych nagród i wyróżnień (tab. 2). Za wybitne zasługi w działalności naukowo-badawczej, dydaktycznej i społecznej został odznaczony między

Tab. 3. Członkostwo w Komitetach i Radach Redakcyjnych czasopism naukowych i popularnonaukowych

Czasopisma z listy filadelfijskiej
„Critical Reviews in Environmental Sciences and Technology” (Associate Editor)
„Critical Review in Analytical Chemistry” (USA)
„Environmental Research”
„Science of the Total Environment”
„Polish Journal of Environmental Studies”
„Chemia Analityczna” (do 2009)
„International Journal of Occupational Safety and Ergonomics”
„MethodsX”
„Sensors”

innymi Krzyżem Kawalerskim Orderu Odrodzenia Polski (1998), Krzyżem Oficerskim Orderu Odrodzenia Polski (2005). Pośmiertnie, za swoje zasługi, został odznaczony przez prezydenta RP Andrzeja Dudę Krzyżem Komandorskim z Gwiazdą Orderu Odrodzenia Polski. Order został wręczony żonie Profesora, przed mszą odprowadzającą w bazylice archikatedralnej Trójcy Świętej w Gdańsku-Oliwie.

Chemia była największą pasją prof. Namieśnika, ale interesował się również historią Francji (głównie epoką napoleońską). Można przypuszczać, że to hobby było związane z Jego ponadtrzyletnim stażem naukowym i kilkoma krótkoterminowymi pobytami w École Nationale Supérieure de Chimie w Tuluzie (1980–1995). Przywiązywał dużą wagę do sprawności fizycznej, będąc przekonany, że sprawność umysłowa jest mocno związana z kondycją fizyczną, w myśl łacińskiej sentencji *mens sana in corpore sano (magnum bonum est)*. W swoim domu w piwnicy miał pomieszczenie do ćwiczeń, m.in. łódź z wiosłami i rower stacjonarny. Chętnie jeździł na rowerze, pokonując dziennie 30–40 km tras w najbliższym terenie zamieszkania.

Prof. Jacek Namieśnik był bardzo pracowity, był wręcz tytanem pracy, a przy tym był znakomicie zorganizowany. Do pracy przyjeżdżał o 5.30, nawet, gdy był już rektorem. Często

Tab. 4. Pełnione funkcje

Kierownik Katedry Chemii Analitycznej (1995–2019)
Dziekan Wydziału Chemicznego PG (1996–2002, 2005–2012)
Przewodniczący Komitetu Chemii Analitycznej PAN (2007–2015)
Członek Komitetu Chemii Analitycznej PAN (1994–2019)
Członek Centralnej Komisji ds. Stopni i Tytułów (2007–2016)
Członek Rady Naukowej Instytutu Oceanologii PAN (2008–2019)
Członek (fellow) International Union of Pure and Applied Chemistry (IUPAC) (2000–2019)
Członek International Association of Environmental Analytical Chemistry (IAEAC) (2002–2019)
Członek Rady Nadzorczej Grupy LOTOS SA (2002–2004)
Członek Advisory Board International Association of Environmental Analytical Chemistry (2009–2019)
Członek Romanian Society of Analytical Chemistry
Przewodniczący Oddziału Gdańskiego PTChem (2004–2009)
Członek Komitetu Badań Morza PAN (2011–2014)
Rektor PG (2016–2019)
Członek Europejskiej Akademii Nauk i Sztuk Pięknych, sekcja Nauki przyrodnicze (2017–2019)

wspominany jest żart, który urządziliśmy Mu któregoś 1 kwietnia (prima aprilis), przychodząc do katedry *in gremio*, pracownicy i doktoranci, przed Jego przyjściem i sugerując, że spóźnił się do pracy. Sytuację przyjął z uśmiechem, ale po krótkiej chwili użył znanego nam wszystkim zwrotu „do roboty”. W swoim działaniu kierował się bowiem dewizą greckiego malarza Apellesa *Nulla dies sine linea*, czyli żaden dzień bez kreski. Sam mówił „nie może być dnia bez choćby niewielkiego wysiłku”.

Był dumny ze swojej rodziny: żony Krystyny – doktor nauk fizycznych (mechanika) i dwóch córek, Justyny – doktor nauk chemicznych (biochemia) i Katarzyny – magister inżynier (zarządzanie). Bardzo cieszył się z wnucząt, najmłodszego Roberta i trzyletniej Ewy.

Przedwczesne odejście prof. Jacka Namieśnika jest niepowetowaną stratą nie tylko dla społeczności akademickiej Politechniki Gdańskiej, ale także całego środowiska naukowego

Fot. 3. Zespół rektorski Politechniki Gdańskiej 2016–2020
 Fot. 4. Nagroda indywidualna Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za osiągnięcia organizacyjne w roku 2016/2017
 Fot. Krzysztof Krzempek

5

Fot. 5. Odrestaurowane Audytorium Chemiczne z układem okresowym pierwiastków z 1904 r.

Fot. Krzysztof Krzempek

6

Fot. 6. Rodzina prof. Jacka Namieśnika w komplecie – pierwsze urodziny wnuka Roberta

Fot. z archiwum prywatnego

Trójmiasta i całego kraju. Wielorakie osiągnięcia i skuteczność działań prof. Jacka Namieśnika stają się zrozumiałe, gdy zna się Jego motto życiowe: „trzeba wierzyć, że się uda, i podejmować się zadań, które często wydają się trudne do zrealizowania”. Bogata spuścizna naukowa, dydaktyczna i społeczna pozostanie długo w naszej pamięci. O tym, że tak będzie, może świadczyć chociażby fakt, że w uroczystościach pogrzebowych na Cmentarzu Srebrzysko wzięło udział ponad 2000 osób, w tym kilku gości z zagranicy. On sam, ogromnie ambitny i tytan pracy, z pewnością nie uznałby swego, przedwcześnie i nagle przerwane, życia za spełnione. Z pewnością miałby jeszcze wielkie plany i zamierzenia na wiele kolejnych lat. Do ostatniego dnia uważałby, że jeszcze wiele przed Nim.

Szkoła doktorska Profesora Jacka Namieśnika

*Aleksandra
Dubiella-Jackowska*

Doktorantka w latach
2004–2008

Zdarzają się tacy ludzie, których spotkanie wyznacza życiowe kamienie milowe. Jestem przekonana, że dla wielu wychowanków szkoły doktorskiej Profesora Jacka Namieśnika, w tym również dla mnie, był On właśnie taką wyjątkową osobą.

Zwyczajem znanym wszystkim studentom studiów doktoranckich realizowanych w Katedrze Chemii Analitycznej PG, której sfera fował Pan Profesor, było wezwanie do gabinetu po ukończeniu pierwszego roku i propozycja zwracania się do siebie nawzajem po imieniu. Samo wezwanie do gabinetu wiązało się już ze znacznym przyspieszeniem tętna, natomiast propozycja zwracania się do naszego mentora per „Jacek” była przez większość z nas czym prędzej wypierana z pamięci. Dla nas wszystkich był przecież SZEFEEM. I tak już pozostanie, również w tym tekście.

Szef miał jasno sprecyzowany pogląd na realizację studiów doktoranckich przez swoich wychowanków – mieliśmy solidnie pracować, realizować naukę na możliwie wysokim poziomie oraz być obcyi naukowo. Pogląd ten, jak się Państwo zapewne domyślacie, realizował bardzo konsekwentnie, a jakże.

Naszym obowiązkiem było stawienie się do pracy najpóźniej o 7.00–7.30 i wychodzenie do domu najwcześniej po 9 godzinach, najczęściej z komentarzem „co tak wcześniej wychodzisz?”. Pewną pocięchą było jednak to, że komentarzowi zazwyczaj towarzyszył kpiący półuśmiech oraz świadomość, że Szef jest w pracy od brzasku i zostanie długo po nas.

Gdy wspominam ten okres, przychodzi mi na myśl nieustanna troska Szefa o postęp naszych badań. Praktycznie każdego dnia, jeśli był obecny, robił obchód po Katedrze, zaglą-

Fot. z archiwum Wydziału Chemicznego

dając do poszczególnych pokoi, żartując, ale i czuwając nad naszą pracą. Niejednokrotnie wystarczyło, że stanął w drzwiach i popatrzył na nas swoim surowym wzrokiem, a już praca zaczynała palić nam się w rękach. Przynajmniej staraliśmy się sprawiać takie wrażenie. Trzeba przyznać jednak, że takie postępowanie skutkowało wysoką efektywnością naszej pracy, a i nas nauczyło swojego rodzaju dyscypliny.

Do naszych obowiązków należały również cotygodniowe „spowiedzi”. Raz w tygodniu, najlepiej z rana i po wybadaniu nastroju Szefa u jego nieocenionej sekretarki Patrycji, sprawozdawaliśmy Szefowi postęp prac nad bieżącymi zadaniami. W zamian dostawaliśmy karteczki, zapisane na paskach jednostronnie zadrukowanego papieru, z poleceniami do wykonania w danym tygodniu. Podobne karteczki często znajdowaliśmy w naszych przegródkach, w szczególności liczne uwagi i poprawki do pisanych przez nas artykułów. Wielu z nas cho-

dziło do Patrycji z prośbą o odszyfrowanie zapisów Szefa, wszakże wiedzieliśmy, że do Szefa z taką prośbą może zgłosić się tylko desperat.

Kolejnym ważnym punktem na liście Szefa było nasze obycie w międzynarodowym środowisku naukowym. Z tego powodu często braliśmy udział w międzynarodowych konferencjach, sami również je organizowaliśmy. Często odwiedzali naszą Katedrę także goście zagraniczni. Pamiętam sytuację, gdy zostaliśmy zawezwani przez Szefa i zobligowani, aby każdy z nas, doktorantów, przynajmniej raz wdał się w „small talk” z gościem, który przyjechał do

nas po raz pierwszy. Konwersacja odbywała się pod czujnym okiem Szefa – w rezultacie nie wiem, kto był bardziej spięty – my czy też nasz gość, który nie znał kontekstu tej obserwacji.

Nie można zaprzeczyć, że Profesor Namieśnik był wymagającym Szefem, ale mogę z pełnym przekonaniem powiedzieć, że nie wymagał od nas więcej niż od siebie. Dla nas był jak, przepraszam za analogię, Albus Dumbledore, życzliwy opiekun, charyzmatyczny mentor i jednocześnie najlepszy czarodziej wszech czasów. Teraz, gdy odszedł, pozostaje żal, że nie zdążyliśmy nauczyć się od niego wszystkich zaklęć.

Wybitny naukowiec, odważny lider i nauczyciel, którego dane nam było poznać i pod którego skrzydłami mogliśmy się rozwijać

Maria Wichowska

Przewodnicząca
Samorządu Studentów
kadencji 2018

Czy można powiedzieć, że na początku współpraca Samorządu z Panem Rektorem była usłana różami? Chyba nie... Czy można powiedzieć, że pod koniec nasza współpraca układała się bardzo dobrze – zdecydowanie się powinno.

Wydaje mi się, że współpraca Rektora ze studentami i Samorządem bardzo ewoluowała. Bardzo często nie zgadzaliśmy się z Panem Rektorem (jak na studentów przystało), a On z nami. Byliśmy bardzo uparci, jednak ostatecznie, po tym, jak twardo obstawaliśmy przy swoim, przekonywaliśmy się do Jego stanowiska i przyznawaliśmy Mu rację... jak wszyscy chyba.

Kiedy organizowaliśmy po raz kolejny wydarzenia cykliczne, które robimy od kilku lat, Pan Rektor zwracał nam uwagę, że wszystko, co robimy, powinniśmy robić przede wszystkim efektywnie, musi być jakiś cel tego wszystkiego. Wzbudził w nas niejako kreatywność i chęć podjęcia inicjatyw do tworzenia nowych wydarzeń. Dawał nam dużą dozę swobody, ale jednocześnie prawidłowo kontrolował.

W roku 2017, kiedy poszliśmy ustalać z Panem Rektorem szczegóły dotyczące juwenaliów, twardo trwaliśmy przy swoim, że juwe-

nalnia powinny być nasze, nie wspólne. Wtedy pozwolił nam na to, jednak zdania nie zmienił. Rok później, w 2018 roku, nie dał już nam się przekonać i juwenalia były wspólne. Wtedy nie do końca się z Nim zgadzaliśmy, całe przedsięwzięcie wymagało ogromu pracy, jednak czy to była dobra decyzja? Patrząc na juwenalia w tym roku, frekwencję i koncerty, trzeba przyznać – bardzo dobra. Mimo że pierwsza edycja wymagała wypracowania pewnych nowych rozwiązań i nawiązania współpracy, której do tej pory nie było – wszystkich gdańskich uczelni, to Rektor już wtedy wiedział, że z każdym kolejnym rokiem będzie łatwiej, że jest to bardziej efektywne i że jest w tym cel, choć nie od razu widoczny – i jak zawsze miał rację.

Wiemy, że ciągle się uczyliśmy, zdarzało nam się też popełniać błędy, jednak wszystko, co robiliśmy, chcieliśmy robić dla dobra PG. Wspólnie z Panem Rektorem mieliśmy ten sam cel. Innymi drogami, bardzo często nie rozu-

Fot. 1. Gala Złotych Lwiątek, 2018 r.

Fot. 2. Zdjęcie pamiątkowe prof. Jacka Namieśnika z pocztą sztandarowym

Fot. Krzysztof Krzempek

Czy możemy mówić tylko o wydarzeniach kulturalnych i współpracy z Samorządem? Bynajmniej, szczególną uwagę Rektor poświęcał naszym studentom sportowcom, kibicując w meczach i turniejach oraz nagradzając nasze drużyny sportowe. Wiedział wszakże, jak ciężko połączyć regularne treningi i wyjazdy z nauką. To samo dotyczy się studentów będących w kołach naukowych, organizacjach działających na rzecz nauki i biznesu. Ambitne i wizjonerskie projekty zawsze mogły liczyć na wsparcie Pana Rektora. W ostatnim roku koła naukowe zyskały nową przestrzeń do pracy – żółty domek, gdzie mogły się rozwijać, a Rektor doceniał najlepsze projekty. Nie tylko studenci zrzeszeni w organizacjach mogli liczyć na uwagę Pana Rektora. Miał On czas dla każdego pojedynczego studenta. Codziennie do godziny 7.00 siedział w Katedrze Chemii Analitycznej („w” katedrze, a nie, jak popularnie mówimy, „na” katedrze – kolejna rzecz, której każdy uczył się od Pana Rektora) i przyjmował studentów. Była to niesamowita możliwość, z której ja, będąc studentką Wydziału Chemicznego i mając zajęcia z Panem Rektorem, również często korzystałam.

miejąc siebie nawzajem, działaliśmy i robiliśmy wszystko dla dobra naszej Alma Mater. Gdy to dostrzegliśmy, ten cel nas połączył i pozwolił lepiej współpracować, a przede wszystkim słuchać siebie nawzajem i rozumieć drugą stronę.

Wtedy chyba jeszcze tego tak nie odbieraliśmy i nie dostrzegaliśmy, Pan Rektor po prostu był. Teraz widzimy, że mieliśmy wspianego przywódcę, który prowadził nas, kierował tak, abyśmy swoją pracą odnosili sukcesy, jako pojedyncze jednostki, jako studenci zrzeszeni w kołach naukowych, organizacjach i samorządzie i ostatecznie jako cała społeczność Politechniki Gdańskiej.

Każdy chyba się zgodzi, że współpraca z Panem Rektorem nie była sielankowa, Rektor wymagał zawsze efektów, ale miał takie prawo, ponieważ zawsze wymagał najwięcej od siebie, i jako studenci również to dostrzegaliśmy.

3

4

Fot. 3. Juwenalia 2018 r.
Fot. 4. Dzień Sportu, 2012 r.
Fot. Jakub Wesecki

Dzięki dążeniu Pana Rektora do świetności naszej uczelni my również mieliśmy poczucie misji, misji, by nasza uczelnia była jedną z najlepszych i na to chcieliśmy pracować.

Pan Rektor był dla nas mentorem, pilnym, wymagającym, krytycznym, ale jednocześnie bardzo wyrozumiałym i pomocnym. Potrafił zdenerwować się na nas jak nikt inny, ale również doceniał – i te momenty były dla nas najbardziej wartościowe, ponieważ wiedzieliśmy, że wynikają one nie z uprzejmości i obowiązku, a z faktycznie docenionej pracy. Pokazał nam, do czego mamy dążyć, my jako Samorząd. Wyznaczał nam pewne cele, motywował, nie „głaskał nas i klepał po plecach”, ale napędzał do ciągłego działania, osiągnięcia pewnych sukcesów.

„Mogę z całym przekonaniem powiedzieć, że współpraca na linii władze uczelni–Samorząd układa się bardzo dobrze. Doceniam aktywność SSPG i różnych jego agend. Dziękuję za to, co zostało zrobione i proszę o jeszcze” – te słowa wypowiedziane przez Pana Rektora podczas gali Żółtych Lwiątek, wtedy tak szybko zapominane, teraz zapadają nam w pamięć i pozwalają się cieszyć, z za krótkiej, ale jednak współpracy, której dane nam było doświadczyć z tak wybitnym naukowcem i liderem.

Kiedy Pan Rektor miał wziąć udział w naszej gali, bardzo długo zastanawialiśmy się, za co mu podziękować. Za współpracę – to byłoby oczywiste, bo tego wymagały nasze relacje, za pomoc – uzyskiwaliśmy ją, jednak to słowo nie oddawało, jak bardzo byliśmy wdzięczni, za miłą atmosferę? Nie zawsze było miło, bo też nie zawsze było łatwo.

Rektorowi podziękowaliśmy za wskazanie perspektyw, okazaną cierpliwość oraz wsparcie działań. To chyba najbardziej oddaje, za co jesteśmy Mu wdzięczni.

Gdybym mogła jeszcze raz Mu podziękować, to podziękowałabym jeszcze za słuchanie i zrozumienie. Jak wspomniałam, wizje studentów i Pana Rektora nie zawsze były zbieżne, ale zawsze mogliśmy liczyć, że Pan Rektor poświęci nam czas, wysłucha nas, doradzi i, jeżeli trzeba, pomoże. Na Niego zawsze mogliśmy liczyć i jesteśmy dumni z tego, że był naszym Rektorem. Zapamiętamy Go jako wybitnego naukowca, odważnego lidera i reformatora oraz nauczyciela, który wychował rzeszę studentów – pamięć po Nim zawsze będzie w nas trwała.

Fot. Krzysztof Krzempek

Wspomnienie

*Zbigniew J.
Canowiecki*

Przewodniczący
Konwentu Politechniki
Gdańskiej w latach
2016–2018

Prezydent Pracodawców
Pomorza

Pamięć o naszym Rektorze, Profesorze Jacku Namieśniku, zobowiązuje nas wszystkich, pracowników uczelni, absolwentów i studentów PG, do kontynuowania Jego dzieła i realizacji marzeń tego niezwykłego uczonego.

Politechnika Gdańska, jej dorobek, wkład w rozwój kraju i regionu oraz niekwestionowana pozycja na naukowej mapie Polski jest wielkim zobowiązaniem i odpowiedzialnością całej społeczności akademickiej tej uczelni, jej władz, pracowników naukowych, studentów i absolwentów.

Jego Magnificencja Rektor Politechniki Gdańskiej prof. dr hab. inż. Jacek Namieśnik podczas uroczystego posiedzenia Senatu uczelni 6 grudnia 2017 roku wygłosił wystąpienie zatytułowane „Nasz wspólny cel – podniesienie prestiżu i rozpoznawalności Politechniki Gdańskiej”. Dlatego też Konwent Politechniki Gdańskiej, będący organem opiniotwórczo-doradczym Rektora, podjął ten temat i kilkakrotnie omawiał na swych posiedzeniach możliwości upowszechniania dorobku Politechniki Gdańskiej, poszczególnych wydziałów, pracowników nauki oraz absolwentów.

Oczywiście głównym zadaniem Konwentu, działającego w latach 2016–2018, w którego pracach uczestniczyło 38 osób reprezentujących pomorskie środowisko gospodarcze i naukowe oraz parlament Rzeczypospolitej Polskiej i władze samorządowe, była przede wszystkim wymiana doświadczeń i informacji, wyrażanie opinii i udzielanie konsultacji w zakresie kierunków rozwoju uczelni w zmieniającym się

otoczeniu gospodarczym. Ponadto do zadań Konwentu należało wspomaganie uczelni w poznawaniu bieżących i perspektywicznych potrzeb pracodawców oraz rynku pracy, w nawiązywaniu kontaktów z otoczeniem gospodarczym, a także w zacieśnianiu współpracy uczelni z władzami państwowymi, samorządowymi i innymi podmiotami.

Jednocześnie Konwent zastanawiał się nad pełniejszym wykorzystaniem wielkiego potencjału intelektualnego, naukowego, badawczego i organizacyjnego uczelni, podnosząc konieczność udziału Politechniki Gdańskiej w wielkich krajowych projektach oraz inwestycjach prorozwojowych i innowacyjnych. Omawiano doświadczenia związane z udziałem Politechniki Gdańskiej w programie energetyki jądrowej, w poszukiwaniu i przerobie gazu łupkowego oraz rozwoju techniki kosmicznej. Zaproponowano włączenie się pomorskiego środowiska naukowego we wznowienie i realizację programu zagospodarowania Dolnej Wisły. Z inicjatywy Konwentu Politechniki Gdańskiej odbyło się kilka niezwykle interesujących i inspirujących debat z udziałem przedstawicieli Sejmu, Senatu oraz Rządu RP dotyczących tej tematyki.

Oczywiście prowadzenie tak szeroko zakrojonych debat na styku biznesu i nauki nie byłoby możliwe bez zaangażowania kierownic-

stwa uczelni, w tym w szczególności JM Rektora prof. Jacka Namieśnika. Był wielkim zwolennikiem Politechniki otwartej na różne środowiska i poglądy, prawdziwe akademickie dyskusje i spory. Był przekonany o wielkości swojej ukończonej uczelni, jej dorobku i wspaniałej przyszłości. Opowiadając z wielką pasją i przekonaniem o wybitnych naukowcach pracujących na Politechnice i ich dorobku, wierzył, że tylko status uczelni badawczej i odpowiednie środki finansowe niezbędne do prowadzenia badań spowodują pełne wykorzystanie ich potencjału intelektualnego i badawczego.

To dzięki Niemu można było prowadzić w trakcie obrad Konwentu bardzo poważne, otwarte dyskusje. Wiedział, że w bliższej i dalszej perspektywie działania wynikające z realizacji podejmowanych tematów przyniosą korzyść uczelni. Sprawiał, że uczelnia nie tylko będzie kontynuować drogę ku naukowej doskonałości, ale wspierając gospodarkę, przyczyni się do rozwoju innowacyjnej polskiej gospodarki. Zawsze uczestniczył w dorocznej Gali Evening Pracodawców Pomorza, podczas której wręczana była nagroda Primum Cooperatio dla wybitnego naukowca, który swoim działaniem udowodnił, że jest możliwa

efektywna współpraca środowiska naukowego i gospodarczego. Dotychczas nagrodę tę otrzymało czterech naukowców z Politechniki Gdańskiej, w tym dwóch z Wydziału Chemicznego, z czego był bardzo dumny.

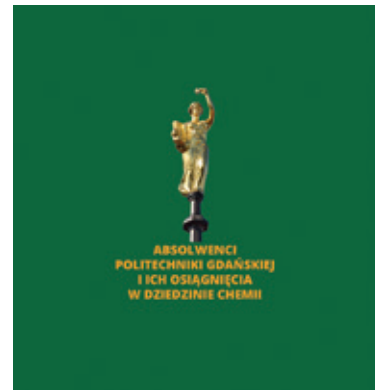
Byłem głęboko przekonany, znając nie tylko służbowo Profesora, że Jego cechy charakteru, upór w dążeniu do wybranego celu spowodują, że za Jego kadencji rektorskiej pozycja Politechniki Gdańskiej poszybuje wysoko w górę.

Dzisiaj z perspektywy czasu, niestety smutnego z powodu nagłego odejścia Profesora Jacka Namieśnika, ważne wydaje się podkreślenie jeszcze jednego elementu współpracy Konwentu z uczelnią. Jego Magnificencja dostrzegał w dzisiejszym zglobalizowanym świecie wielką rolę działań promocyjnych i marketingowych, które w różnych formach powinna podejmować uczelnia wyższa. Wsparł więc inicjatywę Konwentu ustanowienia honorowego tytułu „Osobowość Politechniki Gdańskiej”, przyznawanego corocznie wyróżniającemu się absolwentowi uczelni, który osiągnął sukces nie tylko na polu naukowym, ale również w dziedzinach związanych z aktywnością społeczną, polityczną i gospodarczą. Tytuł „Osobowości Politechniki Gdańskiej” został wpisany w nowy statut uczelni.

Poniżej strony z albumu poświęcone prof. Jackowi Namieśnikowi

Ponadto Jego Magnificencja wspierał i patronował wydawnictwu prezentującemu osiągnięcia absolwentów Politechniki Gdańskiej w okresie 115-letniej historii gdańskiej Alma Mater. Wysoko ocenił wydany w maju 2018 roku pierwszy z serii album poświęcony osiągnięciom absolwentów Politechniki Gdańskiej w dziedzinie architektury i budownictwa. W marcu bieżącego roku ucieszył się z wydania drugiego tomu poświęconego Jego ukochanej dziedzinie nauki – chemii. Podkreślał wartość merytoryczną i historyczną albumu oraz wspinała formę edytorską. Był głęboko przekonany, że album poświęcony Wydziałowi Chemicznemu Politechniki Gdańskiej, przedstawiający dorobek naukowy wydziału oraz zasługi dla rozwoju gospodarki, spotka się z życzliwym uznaniem czytelników. Album umożliwia bowiem zapoznanie się z sylwetkami wybitnych profesorów i dokonaniem wielu absolwentów wydziału. Z tego co wiem, kilku profesorom chciał wręczyć publikację osobiście, zdążył się umówić na spotkania, niestety niespodziewanie odszedł do innego świata. Nie szczędził słów podziękowań Szczepanowi Gapińskiemu, autorowi publikacji, licząc na wydanie kolejnych albumów poświęconych pozostałym

dziedzinom naukowym i wydziałom Politechniki Gdańskiej. Pamięć o naszym Rektorze, Profesorze Jacku Namieśniku, zobowiązuje nas wszystkich – pracowników uczelni, absolwentów i studentów PG – do kontynuowania Jego dzieła i realizacji marzeń tego niezwykle uczonego.

Album „Absolwenci Politechniki Gdańskiej i ich osiągnięcia w dziedzinie chemii” jest do nabycia w Dziale Promocji PG.

Kwadrans to wieczność

Zamieszczamy wywiad opublikowany w „Piśmie PG” nr 5/2015. Z prof. Jackiem Namieśnikiem, człowiekiem niezwykle zorganizowanym, rozmawiała Ewa Lach z Działu Promocji. Przytoczone w wywiadzie dane dotyczące dorobku pochodzą sprzed ponad 4 lat. Z aktualnymi danymi nt. liczby wypromowanych doktorów, liczby publikacji i cytowań można zapoznać się na profilu prof. Jacka Namieśnika w portalu Most Wiedzy.

Fot. Krzysztof Krzempek

Pracy nigdy nie traktował jako obowiązku, jak sam mówi, jest jej pasjonatem. Na Politechnice Gdańskiej, z którą zawodowo związany jest ponad 40 lat, przeszedł wszystkie szczeble kariery akademickiej. Przez cztery kadencje pełnił funkcję dziekana Wydziału Chemicznego, a od 20 lat z sukcesem kieruje Katedrą Chemii Analitycznej. Poza uczelnią angażuje się w prace polskich i zagranicznych stowarzyszeń naukowych.

EWA LACH: Ma Pan Profesor bardzo ładny, nietuzinkowy krawat z układem okresowym pierwiastków. Nosząc go, „manifestuje” Pan zamiłowanie do chemii?

JACEK NAMIEŚNIK: Po prostu lubię go nosić. Mam dwa takie krawaty: granatowy i czerwony.

Pierwszy krawat z układem okresowym pierwiastków dostałem kilkanaście lat temu, kiedy gościłem na Uniwersytecie w Johannesburgu. Na tamtejszej uczelni są to służbowe krawaty. Krawat z pierwiastkami zawsze bardzo podobał się studentom, dlatego – kiedy jeszcze byłem dziekanem Wydziału Chemicznego – wielokrotnie prosili mnie, żebym przeznaczył kolejny egzemplarz na organizowane przez nich aukcje charytatywne. Z tego powodu ciągle ściągaliśmy z Johannesburga nowe krawaty, a nawet myślałem, żeby wyprodukować je u nas, w Polsce. Jednak na razie pomysł upadł. Ponadto, dostałem kiedyś w prezencie spinki do mankietów z symbolami pierwiastków. Bardzo chętnie je zakładam, kiedy jestem w garniturze służbowo. Na jeden mankiet przypinam symbol Er, na drugi – Be.

Kiedy odkrył Pan Profesor, że chemia jest pociągająca?

Nie wiem kiedy... W każdym razie jeszcze w szkole średniej nie lubiłem chemii. Wówczas moim największym hobby była historia, którą zresztą interesuję się do dziś. Tak bardzo pasjonowałem się historią, iż wszyscy z mojego otoczenia byli przekonani, że pójdę na studia historyczne. Nie wybrałem jednak tego kierunku, bo nie chciałem być nauczycielem. A los i tak sprawił, że dziś jestem wykładowcą.

Mimo iż w liceum mieliśmy chemię na bardzo słabym poziomie, dostałem się na studia na Wydziale Chemicznym Politechniki Gdańskiej. A wtedy to nie było takie proste, ponieważ należało zdać egzamin wstępny. Na początku miałem trochę problemów w nauce, co widać w indeksie, w którym mam kilka trójek, a zdarzały się i dwójki. Studia nie były łatwe, ale chemia wciąga.

Dlaczego zdecydował się Pan Profesor na studia chemiczne, skoro początkowo nie darzył sympatią tej dziedziny? Rodzice Pana przekonali?

Rodzice w ogóle nie namawiali mnie do podjęcia studiów. Mama zajmowała się domem, a ojciec był stolarzem. Tacie zależało, bym miał zawód i porządną pracę. Jako że niedaleko domu rodzinnego, w Mątwach, funkcjonowały ogromne Zakłady Sodowe, ojciec próbował nakłonić mnie do nauki w technikum chemicznym. Ale ja wtedy byłem na etapie niechęci do chemii i poszedłem do ogólniaka.

Kiedy byłem w przedostatniej klasie ogólniaka, a uczęszczałem do Liceum Ogólnokształcącego im. Kasprowicza w Inowrocławiu, nauczyciele zorganizowali wycieczkę do Gdańska. To miasto mnie urzekło. Wielkie wrażenie wywarł na mnie zarówno Gdańsk, jak i Politechnika, na której zapragnąłem studiować. Rozważałem jeszcze podjęcie nauki na poznańskich: uniwersytecie lub politechnice. Ostatecznie, jako że chciałem wyzwolić się spod kurateli rodziców, zdecydowałem się na Gdańsk. Poznań wydawał mi się zbyt bliski rodzinnego domu.

Do wyboru studiów chemicznych przekonało mnie piękne, popularne na przełomie lat sześćdziesiątych i siedemdziesiątych hasło „Chemia żywi i ubiera”. Sentencja ta mówiła, że chemia jest potrzebna i wszechobecna. I tak rzeczywiście jest. Szkoda, że teraz uwypukla się raczej złe aspekty związane z wszechobecnością chemii. Ale chemia jest i będzie obecna w życiu człowieka, trzeba się z tym pogodzić. Dlatego warto dowiedzieć się, jak się z chemią obchodzić.

A jak było z wyborem specjalizacji? Dlaczego akurat chemia analityczna?

To już był przypadek. Kiedy skończyłem studia, nie chciałem podejmować pracy w żadnym zakładzie przemysłowym. Na tablicy przed dziekanatem zauważyłem ogłoszenia informujące, że są wolne miejsca na stanowisku asystenta stażysty. Jedno w Zakładzie Inżynierii Chemicznej – dziś cieszę się, że nie zdecydowałem się na tę opcję. A drugie w Zakładzie Chemii Analitycznej, którym kierował prof. Edmund Kozłowski. Udałem się na rozmowę do prof. Kozłowskiego. Bardzo zainteresowała go tematyka mojej pracy dyplomowej, która powstała pod okiem promotora dr. Jerzego Jakobsa w Zakładzie Technologii Zabezpieczeń Przeciwkorozyjnych, którym kierował prof. Romuald Juchniewicz. Praca ta dotyczyła elektrochemicznych badań powłok

malarskich. Prof. Kozłowski stwierdził, że skoro orientuję się w tym zagadnieniu, to będę dobrym nabytkiem dla jego zespołu. Od tego się wszystko zaczęło.

Trochę to wszystko brzmi, jakby pańska przygoda z chemią zaczęła się przypadkiem.

Ale wszystko w życiu jest przypadkiem! Trzeba się z tym faktem pogodzić, bo mało jest rzeczy i spraw, które można zaplanować. Dlatego, po pierwsze: trzeba poddać się losowi, a po drugie – skorzystać z szansy. Ja akurat potrafiłem z danej mi szansy skorzystać, co traktuję jako swoją zaletę. Na mój sukces naukowy składa się to, że jestem człowiekiem zorganizowanym i pracowitym. Mogę powiedzieć – i nie będzie w tym przesady – że pracuję ciężko jak wół i efektywnie. Na uczelnię przychodzę wcześniej rano i od razu zabieram się do pracy. Nie rozpraszam się, nie chodzę na żadne pogaduszki ani herbatki.

Jest Pan Profesor autorem lub współautorem 625 publikacji odnotowanych na tzw. liście filadelfijskiej, może Pan się pochwalić dużą wartością liczbową indeksu Hirscha (H = 38), a sumaryczna wartość liczbowa współczynnika oddziaływania czasopism, w których ukazywały się pańskie prace, wynosi 1577. Wypromował Pan 57 doktorów, kieruje Pan katedrą, koordynuje wielkie projekty badawcze, prowadzi wykłady dla studentów... Skąd czerpie Pan siłę?

Po prostu pracuję.

Ale wszyscy pracują, a nie każdy może pochwalić się tak licznymi i pięknymi osiągnięciami.

Nie mogę nikomu podać recepty na sukces w pracy naukowej. Nigdy nie czuję ani nie czułem się zmęczony swoją pracą. Męczy mnie tylko rozrastająca się na politechnice biurokracja, większa w stosunku do innych uczelni. Reszta jest kwestią organizacji i wspaniałego zespołu. Mam ogromny i dobry zespół, na który składa się łącznie prawie 70 osób, w tym 11 samodzielnych pracowników i ponad 40 doktorantów. To nie jest mały zespół. Jak się pracuje w tak dużym zespole zgodnie, to można uzyskać więcej efektów. Zgodna praca z ekipą, którą tworzą zarówno ci, którzy mnie uczyli, jak i moi wychowankowie, to bez wątpienia wartość dodana. Nam się to udaje. Dzięki temu realizujemy ciekawe projekty i mamy wspaniałą współpracę międzynarodową. Oczywiście „zgodnie” to nie znaczy, że zawsze

panuje u nas sielanka. Ale nikt nie chce odejść, wszyscy chcą pracować.

Praca to raczej przyjemność czy obowiązek?

Jestem pasjonatem mojej pracy. Dla mnie praca to nie jest obowiązek, to jest największa przyjemność. Nie wiem, ile dokładnie zarabiam, nigdy mnie to nie interesowało. Liczy się tylko satysfakcja. Należycie wykonuję swoje obowiązki i nie mam zobowiązań wobec nikogo oprócz mojego zespołu. Dlatego mogę mówić, co myślę, choć nie wszystkim się to podoba.

Widzi pani, ja nie mam specjalnego przepisu na sukces. Wszystko, także awanse naukowe, przychodziło całkowicie naturalnie. Cieszę się, że jakoś to się wszystko udaje.

Jak to „udaje”?

Ja nie traktuję siebie jako człowieka o specjalnych przymiotach. Nie jestem geniuszem, nigdy w życiu bym tak o sobie nie pomyślał. Jestem prostym człowiekiem, który pracuje, by osiągnąć cel. Po prostu wiem, co chcę zrobić, i temu zadaniu poświęcam czas. Ale z drugiej strony mam mocny argument, którym nie wszyscy mogą się pochwycić – ja nie mam żadnych obowiązków w domu. Mam tylko obowiązki zawodowe. Wszystkie domowe sprawy załatwia moja żona Krystyna, która dba o mnie i córki, już dorosłe.

Nie wyjmuje Pan Profesor nawet naczyń ze zmywarki?

Nie. Nie mam na głowie żadnych domowych trosk, nawet drobnych napraw czy pracy w ogródku, której nie lubię. Dzięki żonie mogę w pełni skoncentrować się na pracy, mam wolny umysł. Myślę, że to dlatego udało mi się osiągnąć w życiu nieco więcej.

A jednak jest trochę prawdy w powiedzeniu mówiącym, że „za sukcesem mężczyzny stoi kobieta”.

Ja mogę tak powiedzieć.

Córki odziedziczyły po Panu sympatię do chemii?

Starsza skończyła zarządzanie na Wydziale Zarządzania i Ekonomii PG, potem studiowała inżynierię finansową w Göteborgu. Katarzyna jest również absolwentką MBA na naszej uczelni, pracuje na kierowniczym stanowisku w korporacji Thomson Reuters. Natomiast młodsza córka, Justyna, kończy właśnie doktorat na Wydziale

Chemicznym Politechniki Gdańskiej, jej mąż także. Nie mają nic wspólnego z moją katedrą, zajmują się biotechnologią, mikrobiologią, technologią i chemią żywności. Nawet zajęcia mają w innym budynku, daleko ode mnie.

Kogo uważa Pan Profesor za swojego naukowego mistrza?

Moim naukowym mistrzem był prof. Edmund Kozłowski. Praca z nim była na pewno uciążliwa. Kiedy byłem młodym człowiekiem, to myślałem, że ja tego nie wytrzymam. Mój profesor był strasznie precyzyjny, powolny, ale przy tym bardzo konsekwentny. Miał niezwykle szeroką wiedzę. To on nauczył mnie pisania publikacji, których liczby wielu mi zazdrości. Czasami spędzałem z prof. Kozłowskim osiem godzin w ciągu jednego dnia. Wspólne pisanie czy tylko poprawianie artykułów naukowych to była najbardziej męcząca rzecz, jaka się może w życiu zdarzyć. Bywało, że już pierwsze słowo w artykule nie podobało się profesorowi. A jak zmienił pierwszy wyraz, to już wszystko po kolei trzeba było przeredagować. To było jednocześnie trudne i niesamowite. Prof. Kozłowski był mistrzem. Nie ma wątpliwości, że to właśnie jemu wszystko zawdzięczam. Za młodu byłem bałaganiarzem, a on nauczył mnie konsekwencji.

Pod Pana „rządami” Katedra Chemii Analitycznej bardzo się rozrosła, stając się największą tego typu katedrą w Polsce. Poza dobrą organizacją pracy podobno stosuje Pan nietuzinkowe metody. Słyszałam, że spowiada Pan swoich pracowników.

To nie jest spowiedź święta (śmiech). To jest zwykła rozmowa, dzięki której wiem, na jakim etapie są zdania realizowane przez pracowników, czy też dowiaduję się, czego potrzebują. Każdy w naszej katedrze pracuje samodzielnie, ale od lat sprawdza się u nas piramida zależności. Na samej górze jest kierownik katedry, potem są profesorowie, adiunkci i doktoranci. Moją domeną jest zarządzanie finansami, podejmowanie decyzji strategicznych i polityka kadrowa. Działam oczywiście w uzgodnieniu z zespołem. Każdy jednak doskonale wie, co powinien robić, ma indywidualne zadania do realizacji.

Katedra Chemii Analitycznej jest rzeczywiście największa w Polsce, m.in. pod względem liczby profesorów, habilitacji, doktorów czy też liczby realizowanych grantów.

Fot. 1. Prof. Jacek Namieśnik w uczelnianym laboratorium, po prawej dr inż. Ewa Sierkowska-Zyskowska (rok 1977)

Fot. 2. Jacek Namieśnik podczas uroczystości immatrykulacji doktorów na PG. Prof. Edmund Kozłowski (z prawej) towarzyszy swojemu wychowankowi w tej doniosłej chwili

Fot. 3. Podczas konferencji chromatograficznej na Wydziale Chemii UMCS w roku 1995

Fot. z archiwum prywatnego

Szybko podejmuje Pan decyzje?

Kiedy ktoś pyta, czy znajdę 15 minut na rozmowę, odpowiadam, że kwadrans to wieczność. Większość spraw można załatwić w 3 minuty. Staram się natychmiast realizować zadania, odpowiadać na pytania pracowników. Nie ma potrzeby dzielić włosa na czworo, kokosić się i rozważać problemów w nieskończoność. Czy podejmiemy decyzję od razu, czy po długich analizach, w efekcie i tak możemy popełnić ten sam błąd.

Jakie badania realizowane są obecnie w Katedrze Chemii Analitycznej?

Realizujemy kilka dużych grantów. 31 maja br. kończy się duży grant MODAS, którym kieruję. Dotyczy on materiałów odniesienia. Są to specjalne materiały produkowane w sposób sztuczny. Mają one odzwierciedlić skład różnego typu materiałów środowiskowych. Materiały te są dokładnie scharakteryzowane, można je więc stosować jako materiał wzorcowy. Badamy np. glebę, tkanki dorsza czy tkankę mięśniową kormorana. W badania te zaangażowanych jest aż sześć zespołów z polskich ośrodków akademickich.

We współpracy z zespołem z Politechniki Wrocławskiej oraz Grupą Lotos i fundacją ARMAAG realizujemy grant pod nazwą Odoronos. Wspólnie prowadzimy badania nad uciążliwością zapachową związaną z obecnością złotonnych związków zapachowych na terenie aglomeracji miejskich. Na przykład takich, które można poczuć w okolicach gdańskich Szadółek. Wykorzystujemy do tego celu specjalne urządzenia pomiarowe zwane elektronicznymi nosami. Oprócz tego prowadzimy też ciekawy grant aparaturowy dotyczący opracowania sztucznego nosa.

W połowie roku rozpoczną się prace nad pięcioletnim projektem pt. „Szereg Mocy Przeciwutleniającej jako narzędzie pozwalające na racjonalne projektowanie i ocenę właściwości prozdrowotnych żywności funkcjonalnej zawierającej przeciwutleniające związki fitochemiczne”. Badania otrzymały dofinansowanie w wysokości 2 mln 800 tys. zł z programu MAESTRO Narodowego Centrum Nauki. Mam zaszczyt kierować międzynarodowym zespołem. Naszym celem jest uszeregowanie – według mocy ich działania – związków o właściwościach przeciwutleniających obecnych w pokarmach roślinnych. Szereg Mocy Przeciwutleniającej ma wskazać, które naturalne substancje przeciwutleniające mogą wspomagać własną barierę antyoksydacyjną organizmu, a które w wyższych daw-

4

Fot. 4. Prof. Jacek Namieśnik odbiera gratulacje z rąk premiera Donalda Tuska. Wręczenie Nagrody Prezesa Rady Ministrów za wybitne osiągnięcia naukowe w zakresie inżynierii środowiska, rok 2008

Fot. z archiwum prywatnego

kach muszą być spożywane w kontrolowanych ilościach. Dzięki szeregowi na etapie tworzenia produktu spożywczego będzie można uzupełnić jego skład o odpowiednie związki w najlepszej dla zdrowia ilości. W ten sposób powstanie żywność funkcjonalna, przetworzona, ale w nieprzypadkowy sposób. Jest to kolejny przykład badań interdyscyplinarnych.

Co więcej, pracownicy katedry realizują także trochę inne granty, w których prowadzenie nie ingeruję. Są to zarówno badania o charakterze podstawowym, jak i stosowanym. Oczywiście najlepiej by było, gdyby wszystko, czym się zajmujemy, mogło znaleźć zastosowanie w praktyce. Dobrze jest widzieć, że nasze badania służą konkretnym celom. Bardzo często trafiają do nas prośby z przemysłu, dotyczą one badań próbek przeróżnych substancji. Wykonujemy takie zlecenia w małym stopniu, ale bardzo często zdarza się, że zlecający nie potrafi określić swoich oczekiwań. Zlecający powinien scharakteryzować problem, jeśli tego nie zrobi, możemy daną próbkę badać w nieskończoność.

Niedawno złożyliśmy wniosek grantowy o dofinansowanie projektu dotyczącego badania i wykrywania biomarkerów chorób. To kolejny projekt, który dotyczy zastosowania elektronicznych nosów. Tym razem w telemedycynie. Chodzi dokładnie o biomarkery chorób układu oddechowego. Zależy nam, by bez jakiegokolwiek interwencji, tylko na podstawie badań oddechu pacjenta, wykryć, czy w oddechu pojawiły się niepokojące składniki. Proszę sobie wyobrazić, że w powietrzu wydychanym przez człowieka można znaleźć ponad 800 lotnych związków organicznych. Proporcje pomiędzy tymi związkami i ich liczba mogą świadczyć o tym, czy organizm jest zdrowy czy chory. To ważny grant, który będziemy realizować we współpracy z przedstawicielami Gdańskiego Uniwersytetu Medycznego. Mam nadzieję, że uzyskamy dofinansowanie.

Ma Pan na swoim koncie bardzo wiele nagród, w tym m.in.: Naukową Nagrodę Miasta Gdańska im. Jana Heweliusza, Nagrodę Prezesa Rady Ministrów za wybitne osiągnięcia naukowe w zakresie inżynierii środowiska czy też Nagrodę Ministra Nauki i Szkolnictwa Wyższego za wybitne osiągnięcia w kształceniu kadr. Które wyróżnienia są dla Pana najcenniejsze?

Ważny jest dla mnie Medal Jędrzeja Śniadeckiego za wybitne osiągnięcia w dziedzinie nauk chemicznych – jest to najwyższe odznaczenie przyznawane przez Polskie Towarzystwo Chemiczne. Cieszę się również z Medalu Wiktora Kemuli za osiągnięcia w dziedzinie chemii analitycznej, także przyznanego przez PTChem.

Za nagrodami, które pani wyliczyła, kryją się pieniądze. Często o przyznaniu tych wyróżnień decydują nie tylko osiągnięcia, ale też kwestie polityczne i inne. Dlatego ja najbardziej cenię wyróżnienia ze środowiska chemików, czyli kolegów, często konkurentów, niekiedy nawet zawistników. Kiedy dostaje się dowody uznania z kręgu specjalistów chemików, jest się z czego cieszyć. To świadczy o czymś więcej, chociaż z tymi nagrodami nie wiąże się żadna gratyfikacja finansowa. Tylko medal i pamiątkowy dyplom.

Co uważa Pan Profesor za swoje największe osiągnięcie?

Za swoje największe osiągnięcie – jako dziekana Wydziału Chemicznego, którym byłem przez cztery kadencje – uważam doprowadzenie naszego wydziału do takiej pozycji, że naprawdę zaczął się liczyć na mapie naukowej Polski. Cie-

szą się również, że Katedra Chemii Analitycznej z małej jednostki przeobraziła się w największą w Polsce, a przy tym powszechnie rozpoznawalną. Owa rozpoznawalność pomaga w nawiązywaniu współpracy z innymi ośrodkami, bo do kogo bym się nie zwrócił, to każdy z przyjemnością odpowiada na propozycję. Tak naprawdę nie liczy się indeks Hirscha ani liczba publikacji, tylko fakt, że nazwisko jest znane. Rozpoznawalność w świecie nauki nie łączy się z liczbami, wiąże się z zaufaniem do konkretnego człowieka.

Wspomniał Pan Profesor, że kiedyś nie chciał być nauczycielem. Dziś lubi Pan zajęcia ze studentami?

Tak, lubię. Mam dużo zajęć, w tym wykłady, które rozpoczynają się o 7.15. Czasami zdarza się, że świeżo upieczeni studenci proszą o późniejszą godzinę rozpoczęcia wykładu, bo w liceum wszystkie lekcje zaczynały się najwcześniej o godz. 8.00. Z czasem studenci I semestru przyzwyczajają się do tej wczesnej pory. Zresztą to jest bardzo dobra godzina.

Wyzaczył Pan godziny konsultacji między 6.00 a 8.00. Studenci przychodzą bladym świtem?

Oczywiście, że tak. Mają okazję, by zobaczyć, jak wygląda Politechnika z samego rana. O 6.00 przychodzą ci studenci, którzy muszą odpracować nieobecność na seminarium, innej możliwości po prostu nie ma. Ja jestem na PG od 4.50. Panuje wtedy absolutny spokój. Wszyscy, którzy chcą mnie spotkać, mogą w ciemno przyjść z samego rana. Wiadomo, że jestem. I to w dobrym humorze, bo jest początek dnia, jeszcze nic się nie stało, nikt nie zdążył mnie zdenerwować. Same pozytywy.

Co Pan najchętniej robi po pracy? Proszę o kilka słów o nienaukowych pasjach.

Mam wyścigowy rower. Jazda na rowerze to moje największe hobby. Teraz jestem osłabiony po operacjach, ale mój rekord wynosi 7000 km w skali roku. Jak łatwo obliczyć, przejeżdżam 20 km dziennie. Średnio, bo przecież nie każdego dnia jeździłem, niekiedy przemierzałem o wiele dłuższe dystanse. Jak tylko jest dobra pogoda, to chętnie wsiadam na rower. Niestety już nie pobiję mojego życiowego rekordu.

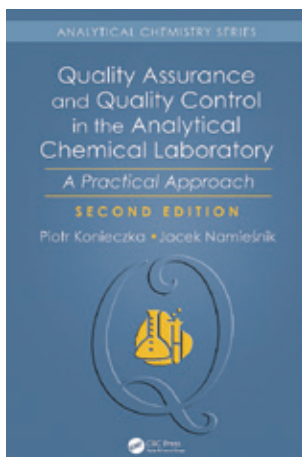
Jak już wspomniałem, interesuję się historią, a szczególnie historią Francji. To ciekawy kraj. W Tuluzie spędziłem, licząc z przerwami, cztery lata. Pierwszy raz – na staż naukowy do École Nationale Supérieure de Chimie – pojechałem w roku 1980. Tam nauczyłem się odporności na bycie samotnym. Wówczas na połączenie telefoniczne czekało się 12 godzin, a na list – miesiąc. Zanim wyjechałem do Francji, nauczyłem się płynnie mówić po francusku. Teraz znajomość tego języka nie jest zbyt przydatna. Ale historia Francji zawsze będzie pasjonująca.

Na koniec porozmawiajmy o marzeniach. Jakie jest pańskie naukowe marzenie?

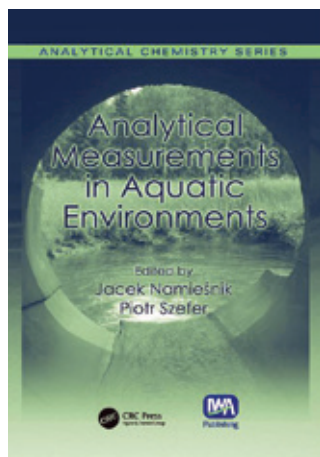
Żeby to trwało. Ale wiem, że praca na uczelni nie będzie wieczna. Już powoli zbliżam się do końca mojej kariery. Jeszcze tylko kilka lat mi zostało. Dlatego o wielkich nowych odkryciach trudno myśleć. Chciałbym utrwalić dokonania i znaleźć następcę.

A tak życiowo o czym Pan Profesor marzy? Żeby nie miał kłopotów ze zdrowiem.

Życzę dużo zdrowia i dziękuję za rozmowę.

Piotr Konieczka, Jacek Namieśnik
Quality assurance and quality control in the analytical chemical laboratory: a practical approach
CRC Press, 2009

Jacek Namieśnik, Piotr Szefer
Analytical Measurements in Aquatic Environments
CRC Press, 2017

Kondolencje zamieszczone na profilu Politechniki Gdańskiej w serwisie Facebook

Najszczerze wyrazy współczucia dla Rodziny Pana Rektora. To ogromna i niepowetowana strata dla całej Politechniki Gdańskiej. Od początku istnienia nasz zespół wiele zawdzięcza Uczelni. Muzyczny hold; nuta pokory i zadumy. KOMBI <https://www.facebook.com/KombiLosowski/videos/2032812263687636/>

Jacku, wносиłeś na PG powiew profesjonalizmu, ciężkiej pracy, zaangażowania, poświęcenia, nowych rozwiązań i kontrowersji. Odpoczywaj w spokoju, ale pilnuj tam na górze, żeby nasza uczelnia (Alma Mater) dobrze się rozwijała. Będzie Ciebie brakować...;

Najszczerze kondolencje dla rodziny i przyjaciół.

Autorytet, jakich dzisiaj brakuje. Człowiek z zasadami i bardzo pracowity. Przy tym zawsze uśmiechnięty, dowcipny i serdeczny. Panie Profesorze, zawsze pozostanie PAN w pamięci swoich studentów.

Tak wielu z nas zawdzięcza tak wiele profesorowi Namieśnikowi. Bez niego nie byłoby nas EPMów i naszych obecnych dróg kariery. Najszczerze kondolencje. May his soul rest in peace.

Jeszcze w poniedziałek mówił o planach rozwoju swojej ukochanej Politechniki Gdańskiej, bardzo mądrze mówi!!!! Dziś już go nie ma, niech spoczywa w Pokoju!!! Wielka strata! Szczere wyrazy współczucia dla Rodziny i społeczności akademickiej PG!!!

Miałam to szczęście, że miałam zajęcia z profesorem! Bardzo Pana profesora podziwiałam. Uważam, że miał wyjątkowe podejście do studentów. Na zawsze pozostanie w mojej pamięci. Współczucia dla rodziny i kadry politechnicznej.

Żegnaj, szefie! Na zawsze w naszej pamięci.

Przesyłamy najszczerze wyrazy współczucia dla Rodziny prof. Jacka Namieśnika. Myślami jesteśmy z całą społecznością Politechniki Gdańskiej.

Bardzo, bardzo smutna wiadomość. Najlepszy Dziekan i Profesor Chemicznego... Moje kondolencje dla Rodziny.

Okropna wiadomość. Wspaniały człowiek z wielką wiedzą i klasą, a przede wszystkim z szacunkiem do wszystkich. Najlepszy promotor! Kondolencje dla Rodziny.

Wielka strata dla nas wszystkich. Dał się poznać jako człowiek z żelaznymi zasadami, nigdy jednak nie odmawiał pomocy, posiadał ogromną wiedzę. Wyrazy współczucia dla rodziny oraz dla całej kadry uczelnianej.

Człowiek legenda... To był zaszczyt być Jego dyplomantką...

Panie Rektorze, dnia 26 lutego umówił się Pan z nami na kolejnego czata. Poranki 7.30, a Pan zawsze punktualny, konkretny, dowcipny, obiektywny – dla każdego dostępny. Wspominał Pan, że nie ma Pan czasu na hobby, tylko PG – a to ogromne zadanie i obowiązek; z wolnej chwili tylko rower. Wspominał Pan, że podróżami zagranicznymi jest Pan nasycony. Ale nie na taką rowerową podróż się Pan z nami umawiał! Będzie mi Pana bardzo brakować. Na trwale złotymi zgłoskami wpisał się Pan w historię naszej uczelni. My, rodzina PG, będziemy takiego Pana wspominać – uśmiechniętego. Nieodżałowana strata! Wybitny naukowiec, ludzki człowiek! Panie Rektorze, do zobaczenia!

Wielki Człowiek, Przyjaciel Farmaceutów. Wyrazy szczerego współczucia dla Rodziny. Wieczne odpoczywanie...

Niech to straszne wydarzenie obudzi w studentach Politechniki Gdańskiej jeszcze większy zapał do nauki i podążania za prawdziwym wzorem Naukowca i Człowieka.

Najlepszy szef, jakiego miałem. Boli!

[*] Jacku, spoczywaj w pokoju... Panteon Wielkich Ludzi #GDN

Kondolencje dla Rodziny, przyjaciół i współpracowników. Nauka Polska straciła wybitnego Naukowca, a PG sternika i wizjonera.

To wielka strata dla całego środowiska akademickiego w Polsce. Składam wyrazy współczucia.

Do dzisiaj będę pamiętać wykłady o 7 rano. Wyrazy współczucia dla rodziny i bliskich. Strasznie smutna wiadomość.

Jacku, to był wielki zaszczyt współpracować z Tobą. Spoczywaj w pokoju.

Wielka strata, w styczniu korespondowaliśmy, otwieraliśmy razem wystawę o prof. Szybalskim; nie mogę uwierzyć, że prof. Namieśnika nie ma już wśród nas.

Wielki człowiek, uśmiechnięty, dowcipny, zarażał innych pozytywną energią. Spoczywaj w pokoju, Profesorze.

Wyrazy głębokiego współczucia dla rodziny i całej wspólnoty akademickiej Politechniki Gdańskiej. Niepowetowana strata dla świata nauki.

Smutna wiadomość... zawsze wspierający studentów i bardzo życzliwy.

Profesorze, Nauczycielu, zawsze pozostaniesz moim autorytetem. Dziękuję za dobre słowo dodające odwagi, uścisk dłoni, zrozumienie i tę emitowaną energię. Odpoczywaj w pokoju.

Periodisches System der Elemente.

	Gruppe D.	Gruppe I.	Gruppe II.	Gruppe III.	Gruppe IV.	Gruppe V.	Gruppe VI.	Gruppe VII.	Gruppe VIII.
1.		H1							
2.	He4 2	Li7 3	Be9 4	B11 5	C12 6	N14 7	O16 8	F19 9	
3.	Ne20 10	Na23 11	Mg24 12	Al27 13	Si28 14	P31 15	S32 16	Cl35,5 17	
4.	Ar40 18	K39 19	Ca40 20	Sc45 21	Ti48 22	V51 23	Cr52 24	Mn55 25	Fe56, Co59, Ni59, 26 27 28
5.		Cu64 29	Zn65 30	Ga70 31	Ge72 32	As75 33	Se79 34	Br80 35	
6.	Kr82 36	Rb85 37	Sr87 38	Y89 39	Zr90 40	Nb94 41	Mo96 42	Ta100 43	Ru102, Rh103, Pd106, 44 45 46
7.		Hg108 47	Cd112 48	In114 49	Sn119 50	Sb122 51	Te128 52	I127 53	
8.	X131 54	Cs133 55	Ba137 56	La139 57-71	Hf178 72	Ta182 73	W184 74	Re190 75	Os191, Ir193, Pt195, 76 77 78
		Hu197 79	Hg201 80	Tl204 81	Pb207 82	Bi209 83			
							84	85	
	Em222 86		Ra226 88	Ac230 89	Th232 90	Pa235 91	U238 92		

1

Układ okresowy pierwiastków w Audytorium Chemicznym Politechniki Gdańskiej

Artykuł dedykuję Profesorowi Jackowi Namieśnikowi, w dowód uznania dla Jego dbałości o zabytki budynku Chemii, dla Jego wieloletnich starań o restaurację zabytkowego Audytorium Chemicznego.

Wiesław Wojnowski

Profesor emeritus
Wydział Chemiczny

W związku ze 150. rocznicą opracowania przez Dmitrija Mendelejewa układu okresowego pierwiastków Zgromadzenie Ogólne Organizacji Narodów Zjednoczonych (ONZ) i UNESCO ogłosiły rok 2019 Międzynarodowym Rokiem Okresowego Układu Pierwiastków Chemicznych (IYPT2019).

Układ okresowy pierwiastków chemicznych jest jednym z najważniejszych osiągnięć nauki, opierają się na nim chemia oraz fizyka i biologia. Odkrycie Dmitrija Mendelejewa, ogłoszone w 1869 roku, pozwoliło chemikom usystematyzować wiedzę, przyspieszyć rozwój chemii. Współczesny układ okresowy przedstawia 118 znanych pierwiastków, wszystkie pierwiastki występujące we wszechświecie, także te stworzone przez człowieka. Układ ma postać tabeli, w której pierwiastki są uporządkowane według rosnącej liczby atomowej, pogrupowane według okresowo powtarzających się podobieństw właściwości. Układ okresowy pierwiastków służy już 150 lat w tej samej formie na całym świecie.

Układ okresowy pierwiastków z roku 1904

W latach 2008–2010, w ramach szeroko zakrojonej rewitalizacji północnego skrzydła

zabytkowego budynku Chemii A, dokonano restauracji Audytorium Chemicznego, przywracając pierwotny stan z roku 1904. Odświeżona została tablica układu okresowego pierwiastków, może jedyna zachowana tablica z wczesnego okresu 150-letniej historii.

W dwóch artykułach w „Piśmie PG” przedstawiono przebieg i wyniki restauracji kompleksu Audytorium Chemicznego: *Renowacja zabytkowego Audytorium Wydziału Chemicznego Politechniki Gdańskiej Elżbiety Ratajczyk-Piątkowskiej i Kseni Piątkowskiej* (nr 7/2010) i *Co odkryliśmy w Audytorium Chemicznym* Zuzanny Marcińczyk (nr 8/2010).

Układ okresowy pierwiastków (UOP), dokładnie: tablica układu okresowego pierwiastków – **Periodisches System der Elemente** – został odrestaurowany przez doświadczoną pracownię konserwatorską z Torunia. Według prof. Elżbiety Ratajczyk-Piątkowskiej, nadzorującej renowację Audytorium Chemicznego, zachowana jest pełna dokumentacja fotograficzna jej przebiegu. Konserwatorzy zdjęli późniejsze nawarstwienia, dochodząc aż do zachowanych w dobrym stanie, pierwotnych dekoracji malarskich ścian z roku 1904.

Fot. 1. Tablica z roku 1904 z układem okresowym pierwiastków
Fot. Krzysztof Krzempek

Technet czy mazur?

W odrestaurowanej tablicy często zwraca uwagę symbol Ma, masurium. Zapewne z powodu obecności mazura politechniczna tablica została zamieszczona w anglojęzycznej Wikipedii pod hasłem Technetium (<https://en.wikipedia.org/wiki/Technetium>).

O odkryciu pierwiastka o liczbie atomowej 43 donieśli w roku 1925 **Walter Noddack, Ida Tacke i Otto Berg**. Dowodem było widmo rentgenowskie, charakterystyczny sygnał, którego długość fali odpowiadała wartości wynikającej ze wzoru Henry'ego Moseley'a z roku 1913, właściwej dla pierwiastka 43, znalezionego w badanym kolumbicie zawierającym uran. Odkryty pierwiastek nazwali **masurium**, od Mazur, Pojezierza Mazurskiego, skąd pochodziła rodzina Waltera Noddacka.

Sygnał zarejestrowany na kliszy był na granicy wykrywalności ówczesnych spektrometrów. Późniejsze badania innych uczonych nie potwierdziły tego odkrycia i nie zostało ono uznane.

W roku 1937 **Carlo Perrier i Emilio Segrè** wydzielili technet z folii molibdenu bombardowanej deuteronomi w Berkeley. Odkrycie nie budzi wątpliwości. Ten pierwszy **sztucznie otrzymany pierwiastek nazwali „technetium”, technetem**.

Okazało się jednak, że pierwiastek 43 występuje w przyrodzie. W 1961 roku wyodrębniono 1 ng naturalnego technetu (masurium) z rud uranu z Konga. Wykryto śladowe ilości pierwiastka 43 w kolumbicie zawierającym uran. Również wyniki dalszych badań (Armstrong, Curtis) uwiarygadniają odkrycie Noddacka, Tacke i Berga z roku 1925, ich pierwszeństwo. Zatem pierwiastek 43 powinien jednak nazywać się masurium, mazurem.

[Notka na podstawie artykułu: Roberto Zingales, *From Masurium to Trinacrium: The Troubled Story of Element 43*, Journal of Chemical Education 2005 Vol. 82, No. 2]

UOP namalowany na ścianie w 1904 roku został zaprojektowany przez prof. Ottona Ruffa w formie klasycznej tablicy **Mendelejewa**. Zamieszczone zostały **symbole** wówczas znanych pierwiastków uszeregowanych według **wzrastającej masy atomowej**.

Kiedy w roku 1913 Henry Moseley uszeregował pierwiastki chemiczne według wzrastających liczb protonów (liczb atomowych), zmodyfikowano UOP, dopisując **liczby atomowe** pierwiastków pod ich symbolami, prawdopodobnie w latach 1917–1918.

Układ okresowy pierwiastków był jedynie uaktualniany przez dopisywanie symboli nowych pierwiastków w miarę ich odkrywania. Jako ostatni został dopisany pierwiastek 43 Ma, masurium, odkryty w 1925 roku. Pierwiastki odkryte po roku 1925: 87 Fr frans (1939), 85 At astat (1940), 93 Np neptun (1940), nie zostały dopisane. Nie zostały zastąpione stare symbole pierwiastków nowymi: 18 A na Ar, 54 X na Xe, 86 Em na Rn. Brak jest polonu odkrytego już w roku 1898 przez Marię Skłodowską-Curie. Pozostał symbol Ma masurium, chociaż odkrycie tego pierwiastka nie zostało uznane. Nie został zastąpiony symbolem 43 Tc, technetu, odkrytego w roku 1937 (patrz ramka obok).

Prof. Otto Ruff w artykule *Das Chemische Institut der Technischen Hochschule zu Danzig*, „Chemiker Zeitung” No. 9/1905, zamieścił zdjęcie ściany frontowej Audytorium Chemicznego, wykonane około 1904 roku. Artykuł znajduje się w Bibliotece Wydziału Chemicznego w oprawionym tomie całego rocznika.

Po prawej stronie zdjęcia znajduje się pasek bocznej ściany Audytorium, z widoczną lewą krawędzią UOP. Mimo słabej jakości zdjęcia można zauważyć, że obraz na tej krawędzi jest tożsamy z lewą krawędzią odrestaurowanego układu. Dobrze widoczne są koła w narożach, litera „P” w nagłówku od „Periodisches”, policzalnych jest 12 wierszy. W wierszu trzecim od dołu można się dopatrzeć charakterystycznej cyfry 8 i litery X, identycznych z tymi z odrestaurowanego układu. W dwóch ostatnich dolnych wierszach brak jest cyfr 9 oraz 10, widocznych na zdjęciu. Restauratorzy ich nie dostrzegli.

Układ okresowy pierwiastków z roku 1946

Włodzimierz Rodziewicz przybył do Gdańska w lipcu 1945 roku. Był jednym z pierwszych organizatorów Wydziału Chemicznego Poli-

Fot. 2. Ściana frontowa Audytorium Chemicznego, ok. 1905 r.

3

UKŁAD OKRESOWY PIERWIĄTKÓW

	I		II		III		IV		V		VI		VII		VIII		0
	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	a	b	
1	1H																2He
2	3Li	4Be	6B	6C	7N	8O	9F										10Ne
3	11Na	12Mg	13Al	14Si	15P	16S	17Cl										18Ar
4	19K	20Ca	21Sc	22Ti	23V	24Cr	25Mn	26Fe	27Co	28Ni							36Kr
5	37Rb	38Sr	39Y	40Zr	41Nb	42Mo	43Tc	44Ru	45Rh	46Pd							54Xe
6	55Cs	56Ba	57La	72Hf	73Ta	74W	75Re	76Os	77Ir	78Pt							86Rn
7	87Fr	88Ra	89Ac	90Th	91Pa	92U											
	Σ La ^x 58Ce 59Pr 60Nd 61Pm 62Sm 63Eu 64Gd 65Tb 66Dy 67Ho 68Er 69Tm 70Yb 71Lu																
	Σ Ac ^{xx} 90Th 91Pa 92U 93Np 94Pu 95Am 96Cm 97Bk 98Cf 99Es 100Fm 101Md 102No 103Lr																

4

	65 Cs	66 Ba	67 La	68 Ce	69 Pr	70 Nd	71 Pm	72 Sm	73 Eu	74 Gd	75 Tb	76 Dy	77 Ho	78 Er	79 Tm	80 Yb	81 Lu
6	79 Au	80 Hg	81 Tl	82 Pb	83 Bi	84 Po	85 At	86 Rn									
7	87 Fr	88 Ra	89 Ac	90 Th	91 Pa	92 U											

Σ La - Lantanowce 57 La 58 Ce 59 Pr 60 Nd 61 Pm 62 Sm 63 Eu 64 Gd 65 Tb 66 Dy 67 Ho 68 Er 69 Tm 70 Yb 71 Lu
Σ Ac - Actynowce 89 Ac 90 Th 91 Pa 92 U 93 Np 94 Pu 95 Am 96 Cm 97 Bk 98 Cf 99 Es 100 Fm 101 Md 102 No 103 Lr

5

Fot. 3. Ściana frontowa Audytorium Chemicznego, 2010 r. Odrestaurowany UOP z lat 1904–1945
Fot. Krzysztof Krzempek

Fot. 4. Tablica UOP z lat 1946–2009 opracowana przez prof. Włodzimierza Rodziewicza

Fot. 5. Projekt tablicy, dolna część, z artykułu opublikowanego w „Przeglądzie Chemicznym” nr 7–9/1947. Zawiera pierwiastki, które były znane w roku 1946

Fot. 6. Audytorium Chemiczne i UOP w roku 2008

6

techniki Gdańskiej, w szczególności Katedry Chemii Nieorganicznej. Objął pomieszczenia byłej niemieckiej katedry oraz pozostawione przez prof. Wilhelma Klemma wyposażenie.

W niezniszczonym Audytorium Chemicznym zastał układ okresowy pierwiastków chemicznych, UOP, tę obecną, odrestaurowaną tablicę. Należało zastąpić niemieckie napisy i układ uaktualnić. Po roku 1925 odkryto nowe pierwiastki, zwłaszcza transuranowce. Niewymienione są symbole lantanowców, są tylko ich liczby atomowe w III grupie, razem z lantanem (57–71), z powodu bardzo zwężonej formy tablicy (fot. 1).

Fot. 7. Tablica UOP z roku 2016

Źródło: https://commons.wikimedia.org/wiki/File:Periodic_Table_of_Elements_2016.jpg

Doceniając historyczną wartość istniejącej tablicy, nie chcąc jej niszczyć, prof. Rodziewicz polecił namalować opracowany przez siebie UOP na zastanej tablicy.

Nowy układ okresowy pierwiastków zachował rozmiary oraz graficzną formę poprzedniego układu. Zachowane zostało także tradycyjne rozmieszczenie pierwiastków oryginalnej tablicy Mendelejewa. Profesor powiększył czytelność UOP, umieszczając pierwiastki grup pobocznych (pierwiastki przejściowe, bloku *d*) na barwnym zielonym tle, lantanowce oraz aktynowce – na żółtym tle. Pierwiastki grup głównych umieszczone zostały na białym tle.

Włodzimierz Rodziewicz dodał dwa rzędy pierwiastków bloku *f*: lantanowce **La^x** oraz aktynowce **Ac^{xx}**. Drugi szereg, aktynowce, dodał, opierając się na przesłankach, że dalsze otrzy-

mywane pierwiastki będą pierwiastkami bloku *f*. Nie było to pewne w roku 1946. Wówczas w szeregu aktynowców ostatnim pierwiastkiem, odkrytym w roku 1944, był kiur, ⁹⁶Cm curium, tak nazwany na cześć Marii Skłodowskiej-Curie i jej męża Piotra Curie.

Profesor przewidywał, że po otrzymaniu ostatniego pierwiastka z szeregu aktynowców kolejne otrzymane będą pierwiastkami grup głównych, uwzględnił dla nich miejsca w tablicy. Zaprojektował bardziej nowoczesną i zarazem bardziej przejrzystą tablicę UOP. W artykule opublikowanym w roku 1947 („Przeгляд Chemiczny”, nr 7–9) zamieścił projekt tablicy. Dolny jej fragment przedstawia fot. 5.

W następnych latach dodawał pierwiastki, ich symbole, w miarę ich odkrywania: 97 Bk berkel, 98 Cf kaliforn, 99 Es einstein, 100 Fm ferm, 101 Md mendelew, 102 No nobel, 103 Lr lorens. Pierwiastków otrzymanych później, do roku 1976: 104 Rf, 105 Db, 106 Sg, 107 Bh, już nie umieścił na tablicy. Pozostawił, umieszczone dodatkowo w siódmym okresie, aktynowce: Ac, Th, Pa, U, pod względem właściwości chemicznych bardziej odpowiadające pierwiastkom grup głównych.

Taka, już niezmienniona tablica pozostała do roku 2009.

Do roku 2015 otrzymane zostały wszystkie pierwiastki, jakich prof. Rodziewicz się spodziewał, prawidłowo przewidział ich właściwości i uwzględnił na tablicy. Ostatni, sto osiemnasty, odkryty został w roku 2015. Otrzymał symbol Og i nazwę oganesson. Należy do grupy helowców, gazów szlachetnych.

W tablicy UOP z roku 2016 (fot. 7) wszystkie są rozmieszczone zgodnie z przewidywaniem prof. Włodzimierza Rodziewicza.

Obecnie dominuje tablica UOP rozszerzona. Pierwiastki przejściowe, bloku *d*, zostały rozmieszczone pomiędzy II i V grupą. Tablica jest bardziej przejrzysta, w istocie jest uaktualnieniem opisanych historycznych tablic układu okresowego z Auditorium Chemicznego.

Tablica UOP umieszczona w roku 1946 przez prof. Włodzimierza Rodziewicza służyła do roku 2009. W roku 2010 powróciła tablica pierwotna, z roku 1904, odrestaurowana przez konserwatorów.

Prof. Włodzimierz Rodziewicz kilka godzin wykładu poświęcał omawianiu UOP, starał się pokazać korzyści wynikające ze znajomości układu, ułatwiające studentom opanowanie przedmiotu. Egzamin z chemii nieorganicznej zwykle zaczynał się od zadania: proszę wymienić w kolejności pierwiastki grupy *n*, proszę omówić właściwości litowców, helowców... Trzeba było znać rozmieszczenie pierwiastków w UOP i potrafić z tej znajomości korzystać.

Wieczór pamięci Rektora Politechniki Gdańskiej prof. Jacka Namieśnika

Politechnika Gdańska we współpracy ze Stowarzyszeniem Absolwentów Politechniki Gdańskiej zorganizowała 19 maja wydarzenie upamiętniające Rektora PG prof. Jacka Namieśnika. W Akademickim Klubie Politechniki Gdańskiej „Kwadratowa” odbył się koncert, na którym pojawiły się władze uczelni, wydziałów oraz wielu pracowników. Na scenie występy artystyczne przeplatały się z wystąpieniami bliskich współpracowników Rektora, którzy przywoływali wspomnienia zarówno służbowe, jak i prywatne.

Jako pierwszy głos zabrał prof. Marek Dzida, wspominając spotkanie, podczas którego Rektor opowiadał o swojej ostatniej trasie na rowerze i przejechanych (jedynie) siedemdziesięciu kilometrach. Chwilę później w kilku zdaniach o tym, jak ważne były spotkania z Rektorem, wypowiedział się Przewodniczący Stowarzyszenia Absolwentów Politechniki Gdańskiej, Krzysztof Dolny.

Najbardziej osobiste i nieznanne dla wielu osób były anegdoty opowiedane przez p.o. rektora prof. Piotra Dominiaka. Historie opowiedane przez Profesora przypominały każdemu o dużym poczuciu humoru prof. Jacka Namieśnika.

Kierownik Katedry Chemii Analitycznej, prof. Piotr Konieczka, przypominał o bardzo wczesnej porze rozpoczęcia każdego dnia pracy przez Profesora Namie-

śnika. Z dużym zainteresowaniem publiczność słuchała opowieści o żarcie, jaki pracownicy katedry zrobili ówczesnemu kierownikowi blisko 15 lat temu. Wszyscy wówczas pojawili się w pracy 5 minut wcześniej (prof. Jacek Namieśnik rozpoczął pracę o godzinie 5.00), a z magnetofonu odtworzyli „za dziesięć ósma”. Profesor cały żart spuentował zwrotem „i oby tak zawsze”.

Ostatnie wystąpienie należało do Zbigniewa J. Canowieckiego, Przewodniczącego Konwentu Politechniki Gdańskiej, który podkreślał, jak wielki potencjał Rektor dostrzegał w Politechnice Gdańskiej, jej pracownikach i absolwentach.

Całości wydarzenia dopełniały koncerty artystów: grupy U Studni, Bez Jacka, duetu Łukasza Nowaka i Adama Marańdy oraz występ Magdaleny Lewandowskiej i Eleny Aleksiejuk, które wykonały dwa specjalnie przygotowane na ten wieczór utwory – „Time to say goodbye” oraz „Ave Maria”. Kolejne występy były zapowiadane przez prof. Marka Biziuka, cytującego najważniejsze cytaty z tekstów każdego artysty, które tego wieczoru nabierały nowego, bardzo wyraźnego znaczenia.

Tomasz Tołoczko
Dział Spraw Studenckich

Fot. Krzysztof Krzempek

